

Ziemia LUBLINIECKA

Boronów, Ciasna, Herby, Kochanowice, Koszęcin, Lubliniec, Pawonków, Woźniki

GAZETA POWIATOWA

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

ISSN 1641-1935

NR 3-5/2015 (126)

Jubileusz 80-lecia Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lublińcu (1935-2015)

Uroczystości w roku jubileuszu

20-21 III 2015 r.	I Ogólnopolski Konkurs Polsko-Angielskiej Wiedzy Gastronomicznej dla Nieśłyszących i Słabosłyszących
21 III 2015 r.	Regionalna konferencja metodyczna nt: „Szkolnictwo specjalne – teraźniejszość i przyszłość”
28 IV 2015 r.	Msza św. w intencji Ośrodka; poświęcenie Sztandaru Ośrodka
28 IV 2015 r.	Akademia Jubileuszowa Ośrodka
28 IV 2015 r.	Uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej z nazwą Patrona Ośrodka na frontonie szkoły podstawowej i gimnazjum
28 IV 2015 r.	Zwiedzanie Ośrodka przez gości – wpis do „Księgi Jubileuszowej Ośrodka”
12-14 V 2015 r.	Powiatowy Konkurs Ekologiczny
2 VI 2015 r.	Festyn z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka
20-21 VI 2015 r.	Zjazd absolwentów Ośrodka. Pielgrzymka osób niesłyszących
XII 2015 r.	Powiatowa uroczystość pn. „Wspólne kolegowanie”

Program uroczystości jubileuszowych z okazji 80-lecia Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lublińcu w dniu 28 kwietnia 2015 r.

- 9.00-10.00 – Msza św. w intencji Ośrodka, byłych i obecnych pracowników i wychowanków Ośrodka rodziców i Przyjaciół Ośrodka; poświęcenie Sztandaru Ośrodka – *Kościół Podwyższenia Krzyża Świętego*
- 10.30-12.00 – Akademia Jubileuszowa Ośrodka – *sala gimnastyczna SOS-W*
- 12.05-12.15 – Uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej z nazwą Patrona Ośrodka na frontonie szkoły podstawowej i gimnazjum
- 12.15-13.00 – Zwiedzanie Ośrodka przez gości – wpis do „Księgi Jubileuszowej Ośrodka”

foto: W. Poznański

Kadra kierownicza oraz pracownicy Ośrodka w roku jubileuszu 80-lecia

mgr Marek Warwas
dyrektor Ośrodka

mgr Monika Ledwoń
wicedyrektor Ośrodka
ds. szkolnictwa
gimnazjalnego

mgr Martyna Szwacińska
wicedyrektor Ośrodka
ds. opiekuńczo-wycho-
wawczych

mgr Danuta Jakubiszyn
wicedyrektor Ośrodka
ds. szkolnictwa
podstawowego

mgr Ewa Jeziorska
wicedyrektor Ośrodka
ds. szkolnictwa
ponadgimnazjalnego

mgr Sylwia Rose
kierownik szkolenia
praktycznego

Szkoła podstawowa:

Bienek Elżbieta
Bryłka Monika
Brzezińska Teresa
Chmiel Grażyna
Ciwińska Magdalena
Fokczyńska-Nowak Ewa
Głowacka Justyna
Grzeńczyk Marek
Irzykowska Joanna
Jakubiszyn Danuta
Janicka Anna
Jaskmanicki Przemysław
Kaźmirek Zofia
Korzus Beata
Kościelna Katarzyna
Król Hanna
Kubalka Beata
Kukiełka Izabela
Leczkowski Tomasz
Mandla Małgorzata
Mańka Danuta
Molenda Urszula
Nowak Anna
Opiełka Bożena
Panek Aniela
Perkowska Aleksandra
Piosek Zuzanna
Piotrowska Maria
Podsiadła Gabriela
Porębska Benigna
Weintritt Joanna
Wieczorek Wiesława
Zajac Anna

Gimnazjum:

Andreasik Justyna
Bensz Alina
Berbesz Ewa
Bieńko Joanna
Brewka Klaudia
Brzuska Alina
Burzyk Sylwia
Ceglarek Ilona
Drynda Andrzej
Jachymczak Aneta
Janik Bożena

Karlińska Magdalena
Krajewska-Hucz Wanda
Kubicka Izabela
Kuchareczko Zofia
Ledwoń Monika
Lizurek Alina
Mizera Elżbieta
Nieszporek Grażyna
Piaszczyk Magda
Pietrzyk Aleksandra
Rajniuk Marta
Rogula Danuta
Ks. Sokalski Grzegorz
Strzelecka Magdalena
Świerzy Joanna
Warwas Marek
Weinhold Grażyna
Węgierek-Cholewa Justyna
Wons-Kleta Joanna
Wysocki Mirosław
Zajac Marzena

Szkoły ponadgimnazjalne:

Bochnia Wojciech
Bogus Anna
Dąbek Ewa
Dziuk Agnieszka
Dziwis Rafał
Gabor Andrzej
Gorąca Agnieszka
Imiolczyk Małgorzata
Jeziorska Ewa
Klepacz Zbigniew
Krysiak Danuta
Kulik Joanna
Melnarowicz Elżbieta
Michna Mariola
Michorzewska Iwona
Naumann-Król Karina
Nieszporek Adam
Opiełka Grzegorz
Oświecimska Dominika
Piontek Teresa
Płuska Agata
Przebieracz Czesława
Rose Sylwia
Sklorz Irena
Stróżyk Mariola

Suszka Krzysztof
Szaforz Lidia
Szczęsny Izabela
Wójcik Joanna
Ziółek Kazimierz

Internat:

Bala Renata
Biela Alicja
Bogus Jolanta
Duda Aleksandra
Dudek Anna
Famuła Jolanta
Grobelna Danuta
Irzykowski Krzysztof
Jaskulska Bożena
Kalyta Maria
Kandzia Ewa
Kazior Aleksandra
Krygier Violetta
Kubica Renata
Łapka Jadwiga
Matuszek Justyna
Nawrocka Krystyna
Niesłony Bożena
Niestrój Aniela
Niwergol Ryszard
Praska Iwona
Suszka Katarzyna
Suślik Mirosław
Szwacińska Martyna
Warwas Marceli
Wilczyńska-Gołąbek Katarzyna
Wilk Beata
Witczak Danuta
Wocław Józef
Wojdyła Irena
Zaręba Monika
Zielińska-Lisakowska Bogusława

Administracja:

Bielas Leszek
Czaja Krystyna
Kaziak Justyna
Kazuch Maria
Krawiec Bożena
Kucharczyk Elżbieta

Morąg Irena
Prandzioch Magdalena
Skwarski Bogdan
Surowiec Barbara
Telma Krystyna
Witek Mariola

Obsługa:

Balwierz Bernard
Droździok Alicja
Duda Barbara
Figlak Irena
Flak Ewa
Gajda Katarzyna
Gurok Danuta
Hewig Agnieszka
Jakóbiak Natalia
Janoszka Tadeusz
Janusek Danuta
Jelito Katarzyna
Jelonek Zygmunt
Kaczmarczyk Mirosław
Kazek Krystyna
Kazek Marek
Kazuch Lidia
Kirschner Anna
Kowalik Anna
Lampka Wioletta
Małek Grażyna
Mencfeld Urszula
Paruzel Dorota
Pawełczyk Martyna
Pokorska Maria
Radlik Katarzyna
Reska Alicja
Ryznar Barbara
Sąsała Aneta
Sąsała Edward
Sąsała Gizela
Schwarz Danuta
Sosnowska Ewelina
Strzoda Dorota
Śmietana Marcin
Światły Urszula
Tomys Irena
Wojtas Dorota
Wróbel Zygmunt
Zieliński Antoni

Szkoły funkcjonujące w Ośrodku

- Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 2 dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących, upośledzonych umysłowo oraz ze sprzężeniami
- Gimnazjum Specjalne Nr 3 dla uczniów z zaburzeniami psychicznymi
- Gimnazjum Specjalne Nr 5 dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących upośledzonych umysłowo oraz ze sprzężeniami
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 1 dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących, upośledzonych umysłowo oraz ze sprzężeniami (o 3-letnim cyklu nauczania na podbudowie gimnazjum) kształcąca w zawodach:
 - krawiec
 - kucharz
 - ogrodnik
 - pracownik pomocniczy obsługi hotelowej
 - oddziały wielozawodowe
- Technikum Specjalne Nr 4 dla niesłyszących i słabosłyszących (o 4-letnim cyklu nauczania na podbudowie gimnazjum) kształcąca w zawodach:
 - technik technologii odzieży
 - technik informatyk
 - technik żywienia i usług gastronomicznych
- II Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych (na podbudowie ośmioklasowej szkoły podstawowej lub gimnazjum)
 - profil ogólny: z rozszerzoną historią i językiem angielskim
 - profil ogólny: z rozszerzoną matematyką i biologią
- Policealna Szkoła Zawodowa Specjalna dla niesłyszących i słabosłyszących (o 2-letnim cyklu nauczania na podbudowie szkoły średniej) kształcąca w zawodzie:
 - technik informatyk
- Szkoła Specjalna Przystosowana do Pracy dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnością sprzężoną

Dyrektorzy Ośrodka w latach 1935–2015

Imię i nazwisko	Okres sprawowania funkcji (lata/rok)
 dr Kazimierz Głogowski (1897-1988)	1935-1939 i 1945-1949
 mgr Henryk Hampel (1888-1958)	1949-1953
 Stanisław Gawron (1908-1973)	1953-954
 mgr Zygmunt Wojnarowski (1904-1981)	1954-1961
 Stanisław Wojciechowski (1909-1968)	1961-1968
 mgr Józef Kucharski	1968-1982

Imię i nazwisko	Okres sprawowania funkcji (lata/rok)
 mgr Janina Seget	1982-1986
 mgr Czesław Bińczyk (1944-2013)	1986-1994
 mgr Jan Fabjański	1994
 mgr Jerzy Klama (1943-2000)	1994-2000
 mgr inż. Bożena Podleśka	2000
 mgr Rafał Dziwis	2000-2012
 mgr Marek Warwas	2012-nadal

Najważniejsze wydarzenia z życia SOSW w Lublińcu 1935-2015

1928-1935	Prace projektowe i budowa Śląskiego Zakładu dla Głuchoniemych w Lublińcu z inicjatywy Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.	1950	Rozpoczęcie kształcenia w szkole zawodowej w zawodzie – zecer.
1935	Oddanie do użytku Śląskiego Zakładu dla Głuchoniemych w Lublińcu będącego instytucją samorządową.	1956	Zaprzestanie kształcenia w szkole zawodowej w zawodach krawiec i szewc.
1935	W Śląskim Zakładzie dla Głuchoniemych w Lublińcu rozpoczynają naukę dzieci niesłyszące z Śląskiego Zakładu dla Głuchoniemych w Rybniku.	1961	Konrad Mańka (1915–1942) – syn powstańca śląskiego, były pracownik Zakładu, zatrudniony na stanowisku stolarza, patriota, zamordowany przez hitlerowców za konspiracyjną działalność w okresie II wojny światowej, zostaje Patronem Państwowego Zakładu Wychowawczego dla Dzieci Głuchych Nr 1 w Lublińcu.
1935-1939	Naukę w Zakładzie, w siedmioklasowej szkole podstawowej, pobierało od 102 do 130 wychowanków. Kadra pedagogiczna liczyła 12 nauczycieli i 6 wychowawców. Oprócz zdobywania wiedzy ogólnej wychowankowie Zakładu przechodzili przysposobienie w różnych zawodach rzemieślniczych w specjalistycznych pracowniach zawodowych. Chłopcy uczyli się obróbki drewna, ślusarstwa, szewstwa, introligatorstwa, zecerstwa i krawiectwa, a dziewczęta gotowania, prania, szycia i prasowania.	1970-1995	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Głuchych im. Konrada Mańki w Lublińcu – istniejąca nazwa Zakładu.
1939	Agresja III Rzeszy Niemieckiej na Polskę. Polskie dzieci niesłyszące, wraz z nauczycielami i wychowawcami, zmuszone do ucieczki ze swojego miejsca nauki i wypoczynku, dzielą tragiczny los całego Narodu.	1972	Przyznanie Ośrodkowi Medalu Pamiątkowego z okazji jubileuszu 700 – lecia Lublińca.
1939-1945	Okupacja Śląskiego Zakładu dla Głuchoniemych w Lublińcu przez Niemców.	1975	Nadanie Ośrodkowi Sztandaru za zasługi w rewalidacji dzieci głuchych.
1945	Po oswobodzeniu Lublińca spod hitlerowskiej okupacji do nietkniętego pożogą wojenną Zakładu wrócili dotychczasowi wychowankowie i pracownicy, którzy przeżyli wojnę oraz pierwszy dyrektor. Tragiczny wojenny los spotkał m.in. nauczyciela Jana Kowalskiego , który zginął w wojnie obronnej 1939 roku, Andrzeja Biłkę , którego zamordowano w hitlerowskim obozie koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau, nauczyciela Jana Handego , zamordowanego przez sowieckich oprawców w 1940 roku w Katyniu, Konrada Mańkę ściętego na gilotynie w więzieniu w Katowicach, przez hitlerowskich oprawców w 1942 roku.	1985	Przyznanie Ośrodkowi Medalu Pamiątkowego Województwa Częstochowskiego z okazji jubileuszu 50 – lecia Ośrodka.
1946-1970	Państwowy Zakład Wychowawczy dla Dzieci Głuchych Nr 1 w Lublińcu – nazwa Zakładu po jego upaństwowieniu.	1995	Organizacja w Ośrodku Ogólnopolskiej Sesji Popularno-Naukowej nt. „Integracja osób niesłyszących – możliwości i granice”.
1946	Utworzenie w Zakładzie szkoły zawodowej kształcącej w zawodach: krawiec, szewc, ślusarz, stolarz.	1995	Udział ministra edukacji narodowej Ryszarda Czarnego w jubileuszowej akademii z okazji 60 – lecia Ośrodka.
1948	Rozpoczęcie kształcenia w szkole zawodowej w zawodzie – introligator.	1995	Organizacja w Ośrodku II Ogólnopolskiej Spartakiady Zimowej Młodzieży Niesłyszącej.
		1995	Uroczystości Wojewódzkiego Dnia Głuchego w Ośrodku zorganizowane we współpracy z Zarządem oddziału Polskiego Związku Głuchych w Częstochowie.
		1995-1996	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 dla Niesłyszących im. Konrada Mańki w Lublińcu – istniejąca nazwa Ośrodka.
		1996-2000	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 dla Niesłyszących i Stabosłyszących im. Konrada Mańki w Lublińcu – istniejąca nazwa Ośrodka.
		1997	Przyznanie Ośrodkowi Medalu Pamiątkowego z okazji jubileuszu 725 – lecia Lublińca.
		1998	Organizacja w Ośrodku I Regionalnych Bibliotekarskich Warsztatów Metodycznych Szkolnictwa Specjalnego dla Niesłyszących i Stabosłyszących we współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Metodycznym w Częstochowie.

Konrad Mańka (1915-1942)

Patron Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lublińcu

Konrad Mańka urodził się 2 maja 1915 roku w Dobrodzieniu, w rodzinie robotniczej. W 1922 roku, wraz z rodzicami przeprowadził się do Lublińca, gdzie jego ojciec otrzymał pracę woźnego w sądzie. W Lublińcu ukończył szkołę podstawową oraz uzyskał dyplom czeladnika stolarstwa. Od wczesnych lat szkolnych należał do harcerstwa. Pełnił funkcję m.in. zastępowego i drużynowego. Był członkiem lublinieckiej komendy hufca. Organizował biwaki, obozy i wycieczki harcerskie. W 1934 roku podjął pracę w Centrali Dostaw Harcerskich w Krakowie. W kwietniu 1935 roku Konrad Mańka wrócił do Lublińca, gdzie rozpoczął pracę

jako stolarz w nowo otwartym Śląskim Zakładzie dla Głuchoniemych w Lublińcu. W 1938 roku powołany został do zasadniczej służby wojskowej. Pełnił ją w kompanii reprezentacyjnej Wojska Polskiego w Warszawie przy Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej Ignacym Mościckim. Po wybuchu II wojny światowej, wraz ze swoją jednostką wojskową, brał udział w obronie Warszawy. Dostał się do niewoli niemieckiej, z której wkrótce udało mu się zbiec. Wrócił do Lublińca, gdzie podjął działalność konspiracyjną. W dniu 18 grudnia 1940 roku Konrad Mańka został aresztowany przez Gestapo – tajną policję hitlerowskich Niemiec, która w sposób

bezwzględny zwalczała wszelkie przejawy oporu. Został osadzony w więzieniu w Katowicach. Oskarżono go o przynależność do polskiej, tajnej organizacji patriotycznej, mającej na celu oderwanie Śląska od III Rzeszy Niemieckiej oraz udział w ruchu oporu przeciwko hitlerowskiemu Niemcom. W procesie sądowym, Konrada Mańkę skazano na karę śmierci. Wyrok został wykonany, poprzez ścięcie, w dniu 14 lipca 1942 roku. Hitlerowscy oprawcy nie wydali ciała rodzinie. Stąd Jego ostatnia wola, wyrażona w liście napisanym na kilka godzin przed ścięciem do Rodziców i swoich najdroższych, by jego prochy zostały złożone na cmentarzu

Konrad Mańka

w Lublińcu nie została spełniona. Jego miejsce wiecznego spoczynku jest nieznane. W hołdzie polskiemu patriocie Konradowi Mańce, w uznaniu wielkich zasług dla Ojczyzny, lubliniecki rynek miejski w 1945 roku nazwany został jego imieniem. Od 1960 roku Konrad Mańka był Patronem Państwowego Zakładu Wychowawczego dla Dzieci Głuchych w Lublińcu, a następnie,

1998	Utworzenie w Ośrodku szkoły średniej zawodowej dla młodzieży niesłyszącej i słabosłyszącej – Technikum Zawodowego, kształtującego w zawodzie technik technologii odzieży.
1998	Odświeżenie w holu szkoły podstawowej tablicy pamiątkowej ku czci nauczycieli Śląskiego Zakładu dla Głuchoniemych w Lublińcu: Jana Handego zamordowanego przez sowieckich oprawców w Katyniu w 1940 r. i Jana Kowalskiego, poległego na froncie II wojny światowej.
1998-2002	Dni Amerykańskie w Ośrodku.
1999	W wyniku reformy administracyjnej w Polsce Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 dla Niesłyszących i Słabosłyszących im. Konrada Mańki w Lublińcu został placówką samorządową. Jego organem prowadzącym stał się Powiat Lubliniecki, a organem nadzorującym Śląski Kurator Oświaty.
1999	Organizacja w Ośrodku II Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Mięgowego.
1999	Organizacja w Ośrodku III Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Historycznej dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących zasadniczych szkół zawodowych i szkół średnich.
1999-2001	Organizacja Dni Duńskich w Ośrodku z udziałem „Ludzi Wrażliwego Serca” z Grindsted – miasta w południowej Danii.
2000	Uroczyste obchody jubileuszu 65 – lecia Ośrodka, nad którym honorowy patronat objął minister edukacji narodowej Mirosław Handke.
2000-2004	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 dla Niesłyszących i Słabosłyszących im. Konrada Mańki w Lublińcu oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niesłyszących Nr 2 im. Janusza Korczaka w Lublińcu funkcjonują w ramach wspólnej struktury organizacyjnej – Zespołu Ośrodków Specjalnych.
2001	Pierwsi abiturienti Technikum Zawodowego przystępują do egzaminu dojrzałości.
2003	Utworzenie w Ośrodku czteroletniego Technikum Specjalnego nr 4 dla Niesłyszących i Słabosłyszących kształtującego w zawodzie technik poligraf.
2004-2012	Ośrodki funkcjonujące w ramach Zespołu Ośrodków Specjalnych tworzą nową strukturę organizacyjną i funkcjonują pod nazwą Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Lublińcu.
2004	Utworzenie w Ośrodku Technikum Uzupełniającego Specjalnego, w miejsce Technikum Zawodowego, w wyniku wprowadzonych zmian w szkolnictwie. Funkcjonowało ono do 2014 r.
2005	Uroczyste obchody jubileuszu 70-lecia Ośrodka.
2006	Utworzenie w Ośrodku Policealnej Szkoły Zawodowej Specjalnej dla Niesłyszących i Słabosłyszących kształtującej w zawodzie kucharz.

2006	Organizacja w Ośrodku IX Ogólnopolskiego Konkursu Odczytania Mowy z Ust „Oczy pomagają słyszeć” dla niesłyszących i słabosłyszących szkół ponadgimnazjalnych.
2006	Organizacja w Ośrodku XIV Ogólnopolskiego Konkursu Znajomości Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów.
2007	Organizacja w Ośrodku XXX Ogólnopolskiego Konkursu Matematycznego dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących z gimnazjum.
2007	Utworzenie w Ośrodku Szkoły Specjalnej Przystosobianej do Pracy dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnością sprzężoną.
2010	Organizacja w Ośrodku XIII Ogólnopolskiego Konkursu Odczytania Mowy z Ust „Oczy pomagają słyszeć” dla niesłyszących i słabosłyszących szkół ponadgimnazjalnych.
2010	Uroczyste obchody jubileuszu 75-lecia Ośrodka.
2010-2012	Udział uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum w unijnym programie współpracy w dziedzinie edukacji Socrates Comenius pn. „Europa w naszych rękach”.
2012	Organizacja w Ośrodku VI Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Kucharskiej dla Niesłyszących i Słabosłyszących.
2012	Przekształcenie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Lublińcu. Wraz z przekształceniem nastąpiło rozszerzenie zakresu edukacji szkół funkcjonujących w ramach Ośrodka związane z likwidacją Zespołu Szkół Specjalnych nr 2 im. Marii Grzegorzewskiej w Lublińcu.
2012	Rozpoczęcie kształcenia w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych w Technikum Specjalnym nr 4 dla Niesłyszących i Słabosłyszących.
2012-2014	Udział uczniów szkół ponadgimnazjalnych w unijnym programie współpracy w dziedzinie edukacji Socrates Comenius pn. „Przełamywanie barier”.
2013	Utworzenie w Ośrodku II Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych.
2015	Uroczyste obchody jubileuszu 80 – lecia Ośrodka, nad którym honorowy patronat objęli: – Śląski Kurator Oświaty Stanisław Faber – Starosta lubliniecki Joachim Smyła.
2015	Organizacja w Ośrodku I Ogólnopolskiego Konkursu Polsko-Angielskiej Wiedzy Gastronomicznej dla Niesłyszących i Słabosłyszących.
2015	Organizacja w Ośrodku Regionalnej Konferencji Metodycznej nt. „Szkolnictwo specjalne – teraźniejszość i przyszłość”.

Kazimierz Ziółtek

Konrad Mańka wśród harcerzy

po zmianie nazwy, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 dla Niesłyszących i Słabosłyszących. W czterdziestą rocznicę jego śmierci na frontonie domu, przy ulicy Damrota

w Lublińcu, w którym mieszkał w latach 1939–1940, została odświeżona 1 września 1982 r. okolicznościowa tablica. Konrad Mańka w wyniku głosowania przeprowadzonego na przełomie

Dom przy ul. Żwirki i Wigury 21, w którym mieszkał K. Mańka po przeprowadzce z Dobrodzienia

maja/czerwca 2014 roku został wybrany przez społeczność Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lublińcu na Patrona. Nadanie imienia Konrada Mańki i prawa posiadania

sztandaru jest szczególnym wydarzeniem i wyróżnieniem w historii Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lublińcu.

Kazimierz Ziółtek

Jest taki dzień, tylko jeden raz do roku...

Tradycją Ośrodka jest organizowane od 16 lat „Wspólne Kolędowanie”. Uroczystość ta ma wyjątkową oprawę.

W tym szczególnym dniu zapraszamy dzieci i młodzież z placówek oświatowych powiatu lublinieckiego, zaprzyjaźnionych ośrodków oraz instytucji działających na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym. W klimacie Świąt Bożego Narodzenia, każdy uczestnik może poczuć w sobie ogromny ładunek treści, które są zawarte w prostych słowach kolęd, wyrażających to, co jest w naszym życiu najważniejsze, gdzie sprawy boskie przeplatają się ze sprawami ludzkimi i nadają

wszystkiemu głęboki sens. Słowo „integracja” nabiera w tym dniu szczególnego znaczenia. Scena łączy pokolenia, które niejednokrotnie zmagając się z przeciwnościami losu, tworzą wspólne, niepowtarzalne widowisko. Kulminacją tej uroczystości jest wręczenie

nagród w konkursie na Szopkę Bożonarodzeniową. Konkurs ten cieszy się ogromnym powodzeniem, a przygotowane prace, zachwycają kunsztem artystycznym. Wspólne Kolędowanie i wystawa szopek na trwale wpisały się w tradycję Specjalnego Ośrodka

Szkolno-Wychowawczego. Pragniemy kultywować ten zwyczaj w następnych latach. Dziękujemy Staroście Lublinieckiemu, za objęcie imprezy honorowym patronatem i fundowanie cennych nagród.

Danuta Jakubiszyn

Ekologiczna szkoła

Wzbudzenie w dzieciach i młodzieży świadomości ekologicznej jest jednym z wiodących zadań współczesnej szkoły.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Lublińcu stara się sprostać temu wymaganiu poprzez różnorodne ciekawe formy edukacji ekologicznej dostosowane do potrzeb i możliwości naszych podopiecznych. Dzięki przychylności i finansowemu wsparciu Starostwa Powiatowego w Lublińcu od czternastu lat organizujemy Powiatowe Konkursy Ekologiczne, które cieszą się dużą popularnością. Są to konkursy: plastyczny, wiedzy ekologicznej

Święto Drzewa

i pokaz mody ekologicznej. Wiodącym celem tych konkursów jest integracja dzieci i młodzieży sprawnej z ich rówieśnikami z różnym rodzajem i stopniem niepełnosprawności poprzez edukację ekologiczną. W ciągu 14 lat nawiązaliśmy i utrzymujemy współpracę z 48 placówkami z naszego regionu. W w/w konkursach wzięło udział około 1850 osób, wręczono około 350 cennych nagród. Corocznie odbywa się pokonkursowa wystawa prac plastycznych w Miejskim Domu Kultury w Lublińcu.

Dla naszych podopiecznych organizujemy liczne autokarowe i rowerowe wycieczki do rezerwatów przyrody, do oddziałów ZPKWŚ, nadleśnictw, na wystawy przyrodnicze, na ścieżki ekologiczne.

W naszym Ośrodku często gościmy pasjonatów przyrody, którzy prezentują uczniom interesujące prelekcje wzbogacone o cenne eksponaty. Nasi uczniowie chętnie biorą udział w akcjach i konkursach ekologicznych takich jak: „Sprzątanie Świata” „Ratujmy kasztanowce”, „Święto Drzewa”, „Pomagamy i dokarmiamy”. Odbywa się zbiórka surowców wtórnych: kartridży, baterii, puszek aluminiowych, telefonów, nakrętek plastikowych.

Konkurs wiedzy ekologicznej

Sadzenie lasu.

Zbieramy pokarm i akcesoria dla bezdomnych zwierząt z naszego lublinieckiego schroniska. Za całokształt działalności otrzymaliśmy nagrodę „Ekologiczna Szkoła”.

Naszą działalność ekologiczną wspierają lokalne instytucje państwowe; Nadleśnictwa Lubliniec i Koszęcin oraz Ośrodek

Edukacyjny ZPKWŚ w Kalinie. Cykliczność naszych działań ekologicznych przynosi zamierzone efekty. Kształcimy wśród dzieci i młodzieży postawy, wartości i przekonania uwzględniając troskę o jakość środowiska przyrodniczego.

Alina Brzuska

Koordynator zespołu ekologicznego

Wychowanie i profilaktyka w Ośrodku „Wychowanek w centrum działań”

Pisząc o pracy wychowawczo – profilaktycznej w Ośrodku, trzeba pamiętać, że jest ona mocno związana z wszystkimi aspektami funkcjonowania uczniów i wychowanków w środowisku szkolnym i internatowym.

Dbamy o ich pełny, harmonijny rozwój społeczny i staramy wyposażyć w umiejętności potrzebne do podejmowania dobrych i dających szczęście decyzji życiowych.

Myśląc o Wychowankach nie sposób pominąć ich potrzeb, nie brać pod uwagę wyzwań i zagrożeń niesionych przez otaczający świat – rzeczywisty, wirtualny i medialny. Dlatego też w spektrum działań profilaktyczno – wychowawczych znajduje się Wychowanek, ze swoimi niepełnosprawnościami, barierami, emocjami i oceną własnej osoby, nie zawsze dobrą.

Tematyka działań wychowawczo – profilaktycznych proponowanych dzieciom i młodzieży jest szeroka. Od strategii bezpieczeństwa, zdrowego trybu życia, wzmacniania motywacji do własnego rozwoju, poprzez profilaktykę używek, problematykę przemocy i cyberprzemocy, aż do wypracowania metod radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Realizowane zajęcia warsztatowe, integracyjne z psychologami, pedagogami

i wychowawcami, spotkania z zapraszanymi do Ośrodka gośćmi – specjalistami, projekcje multimedialne, akademia i apele mają za zadanie zapewnić wychowankom dostęp do czytelnych informacji. Sprawić, że zaczną dostrzegać konsekwencje swojego i kolegów działania, poznawać zagrożenia związane z używaniem niebezpiecznych substancji lub podejmowaniem ryzykownych decyzji.

Podejmowane od wielu lat inicjatywy w postaci przeprowadzanych programów z zakresu profilaktyki uzależnień np. „Archipelag skarbów”, „Cyrk motyli”, „3xSmok”, „Requiem dla snu”, „Nawigatorzy” czy „Bądźmy poszukiwaczami autorytetów” realizowanych przez Instytut Wspomagania Rozwoju Archeusza z Krakowa utwierdzają nas w przekonaniu o słuszności podejmowanych wysiłków.

Działania wychowawczo – profilaktyczne kierowane do całej społeczności Ośrodka obejmują jeden z najtrudniejszych tematów jakim jest przemoc, nie tylko rówieśnicza, ale także domowa. W tę tematykę wpisuje się realizowany od trzech lat program „Dzień Bez Przemocy”. Impreza jest przygotowywana w atrakcyjny dla wychowanków sposób. Akademia zorganizowana przez gimnazjalistów odbywa się pod hasłami „Zrób coś by temu zapobiec”, „Precz z agresją”, „Powiedz przemocy STOP”. Zaproszeni goście: psychologowie, pedagodzy z Publicznej Poradni

Psychologicznej – Pedagogicznej, policjanci z Powiatowej Komendy Policji, terapeuci i konsultanci ds. przemocy oraz uzależnień prowadzą zajęcia warsztatowe, prezentacje multimedialne i prelekcje o skutkach używania przemocy fizycznej, psychicznej, domowej.

Wychodząc naprzeciw potrzebom rodziców, w Ośrodku realizowane są szkolenia z zakresu psychoedukacji, a także dotyczące profilaktyki środków psychoaktywnych. Dbając o stały przekaz informacyjny, do rodziców skierowane są gazetki informacyjne. Są one dostępne na korytarzach wszystkich szkół oraz internatu. Gazetki poruszają różnorodne zagadnienia związane z rozwojem dzieci i młodzieży, problematyką uzależnień oraz zdrowym stylem życia. Rodzice mogą liczyć na pedagogów i psychologów prowadzących grupę wsparcia. Indywidualne spotkania pozwalają na wnikliwą analizę problemów i podejmowanie wspólnych działań dla dobra dzieci.

Starając się zapewnić dzieciom i młodzieży maksymalny wachlarz wiadomości z zakresu profilaktyki, realizowane są w Ośrodku następujące programy: „Dam sobie radę w trudnej sytuacji”, „STOP przemocy w szkole”, „Sobą Być – Dobrze Żyć”, „Drugi Elementarz czyli Program Siedmiu Kroków”, „Stres pod kontrolą”. Znajdują się one w podstawowych dokumentach: Programie Wychowawczym i Programie Profilaktyki, które stanowią wytyczne do pracy wychowawczo – profilaktycznej dla wszystkich wychowawców.

Reasumując – wszystkie formy podejmowanych działań profilaktycznych w Ośrodku mają na celu harmonijny rozwój osobowości młodego człowieka, wspieranie zdrowego stylu życia oraz troskę o zdrowie psychiczne. Zgodnie z mottem „w wychowaniu obowiązuje zasada: zero tolerancji dla zła i pełne wsparcie dla dobra” (ks. Marek Drzewiecki).

Beata Kubalka

Teatr „Cicho-Sza” w SOSW w Lublińcu

Występowanie w przedstawieniach teatralnych pomaga kreatywnie rozwijać się osobom niesłyszącym, a także rozwija ich słownictwo, co jest podstawą rewalidacji osób z tą właśnie niepełnosprawnością.

Właśnie, dlatego dwie wychowawczynie pracujące w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Lublińcu: Bożena Jaskulska i Bogusława Zielińska-Lisakowska, postanowiły w 2006 roku, połączyć dwie istniejące już grupy taneczne: dziewczęcą „Arabeski” i chłopięcą „The Boys” i otworzyć grupę teatralną „Cicho-Sza”, której oprócz występów teatralnych zdarza się czasami migać piosenki i kolędy. Występy grupy uświetniają akademie szkolne i różnego rodzaju uroczystości, a pisaniem scenariuszy, reżyserowaniem, jak również doбором muzyki rekwizytów zajmują się jej założycielki.

Na przestrzeni ośmiu lat grupa teatralna „Cicho-Sza” występowała nie tylko w środowisku lokalnym – apelach szkolnych, widowiskach dla przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych, koncertach w Miejskim Domu Kultury, ale także na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej (Dania, Czechy, Austria).

Największymi sukcesami było:

- wyróżnienie aktorskie dla Łukasza Lizureja za rolę księcia Opolczyka w przedstawieniu „Legenda o Lublińcu” w trakcie V

Ogólnopolskiego Przeglądu Teatrów Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu w Szczecinie w 2006 roku

- III miejsce za przedstawienie „Przebudzenie” w VI Ogólnopolskim Przeglądzie Teatrów Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu w Szczecinie w 2007 roku
- III miejsce za przedstawienie „Opowieść o królu Szahrijarze i królowej Szeherazadzie” w VII Ogólnopolskim Przeglądzie Teatrów Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu w Szczecinie w 2008 roku, wyróżnienie aktorskie dla Rafała Grzesika za rolę króla Szahrija
- III miejsce za przedstawienie „Labirynt nad morzem – historia Minotaura” w III Ogólnopolskim Przeglądzie Małych Form Teatralnych im. Adama Luterka „Rekonstrukcja poety” w Wejherowie w 2008 roku (Cicho-Sza była jedyną grupą niesłyszącą)
- Grand Prix za inscenizację do piosenki „Mały Książę” w Chorągwanym Festiwalu Piosenki i Tańca „Mój Śląsk” w Lublińcu w 2009 roku
- I miejsce za przedstawienie „Kopciuszek na wesoło” w VIII Ogólnopolskim Przeglądzie Teatrów Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu w Szczecinie w 2010 roku, zdobycie tytułu najlepszego mima przez Łukasza Mazurka za rolę księcia oraz wyróżnienia za dobrze odegrane role przez Krygier Annę – Kopciuszka, Żołnierczyk Martę i Agatę – elfów
- „nagroda publiczności”

Cicho-Sza na Ogólnopolskim Przeglądzie Teatrów w Szczecinie

za przedstawienie „Bajka o Rybaku i Złotej Rybce” w trakcie IX Ogólnopolskiego Przeglądu Teatrów Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu w Szczecinie w 2012 roku

- wyróżnienie aktorskie dla Arkadiusza Godzika za rolę afrykańskiego chłopca w przedstawieniu „Pełny dzban” w X Ogólnopolskim Przeglądzie Teatrów Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu w Szczecinie w 2013 roku.

Grupa „Cicho-Sza” uczestniczyła również w bardzo dużym przedsięwzięciu, jakim był projekt Comenius w latach 2012 – 2014. Aktorzy uczestniczyli w szeregu warsztatów teatralnych nt. emocji, ruchu, pantomimy, rytmu. Wraz z kolegami i koleżankami z partnerskich szkół z Austrii, Niemiec, Wielkiej Brytanii zaprezentowali się na deskach teatru w Wiedniu w sztuce „Morderstwo w Comenius Expresie”.

W bieżącym roku szkolnym (2014–2015) grupa teatralna zaprezentowała się:

- w Wielkim Czytaniu twórczości Henryka Sienkiewicza, w przedstawieniu pt. „W Pustyni i w Puszczy”, we fragmencie „Spotkanie

ze słoniem”

- we Wspólnym kolędowaniu wykonując pastorałkę „Biały śnieg i Ty”
- w II kolędowaniu w Pawonkowie przedstawiając „Kolędę dla nieobecnych”
- w czasie koncertu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w MDK w Lublińcu, migając trzy piosenki: „Biały śnieg i Ty”, „Dobrze, że jesteś” oraz „List do mamy”.

Na przestrzeni lat przez kółko teatralne przewinęło się ok. sześćdziesięciu członków grupy, którzy za każdym razem cieszą się każdym, małym i dużym sukcesem grupy. Ciężka praca, w gronie przyjaciół staje się wspaniałą zabawą. Członkowie grupy wspierają się nawzajem. Działalność koła teatralnego „Cicho-Sza” to nie tylko próby spektakli, uatrakcyjnienie apeli, udział w przeglądach, konkursach, rozwijanie umiejętności i wyobraźni, wyzbycie się tremy, wzbogacanie wiedzy, ale także organizowanie spotkań np. przy grillu, na lodach gdzie w przyjemny sposób można omówić występy, pomarzyć o przyszłości.

Bogusława Zielińska-Lisakowska
Bożena Jaskulska

Cicho-Sza w trakcie 23. finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy na koncercie w MDK Lublińcie

VIII Przegląd Teatrów Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu w Szczecinie

Cicho-Sza na Chorągwanym Festiwalu Piosenki i Tańca

Grupa taneczna „Ladies”

W 1993 roku w internacie Ośrodka rozpoczęła działalność grupa taneczna „Ladies”. Głównym zadaniem zajęć było zagospodarowanie czasu wolnego naszym wychowankom.

Początki nie były łatwe. Nikt nie przypuszczał, że niektóre dzieci niesłyszące mają bardzo dobre wyczucie rytmu, inne natomiast musiały ćwiczyć indywidualnie aby dobrze nauczyć się całego układu. Taką wspólną pracą daje dużo satysfakcji i radości. Pierwsze występy i pierwsze sukcesy, były dużym zaskoczeniem.

Na początku dziewczęta występowały tylko na apelach szkolnych i internatowych. Z czasem jednak brały udział w konkursach, festiwalach czy przeglądach artystycznych: w Częstochowie, Busku-Zdroju,

Poznaniu, Inowrocławiu, Łodzi, Katowicach, w Chorzowie, jak i w Lublińcu. Wielkim sukcesem wspólnej pracy jest to, że dziewczęta uwierzyły w siebie, są bardziej pewne i odważne. Poza tym dzięki

wyjazdom mogły zobaczyć dużo ciekawych miejsc w Polsce jak i poznać nowych przyjaciół, a wspólne zdjęcia to pamiątka na całe życie i miłe wspomnienie pobytu w naszym Ośrodku.

Danuta Grobelna

Wspólne Kolędowanie Lubliniec 2013

X Ogólnopolski Przegląd Artystyczny Poznań 2011

TORNADO

Od września 2004 roku prowadzona jest innowacja pedagogiczna w oparciu o muzykoterapię z elementami choreoterapii.

Zajęcia muzyczno-terapeutyczne są jedną z głównych metod rewalidacji naszych wychowanków, u których występują deficyty rozwojowe oraz problemy z komunikowaniem.

Od 2011 r. zajęcia zostały wzbogacone o dodatkowy element: grę na djembe i tym sposobem powstał zespół – TORNADO.

Gra na bębnach odgrywa ogromną rolę terapeutyczną: pomaga usprawnić funkcje percepcyjno-motoryczne, poprawia kondycję psychofizyczną i percepcję słuchową u osób upośledzonych umysłowo. Ponadto dzieci uczą się współpracy w grupie, a poprzez wspólne muzykowanie zwiększa się ich koncentracja i wzajemne

słuchanie się podczas gry – co tym samym zwiększa ich samoocenę. Wychowankowie zapoznają się z głównymi sposobami uderzeń i ćwiczą tradycyjne proste rytmy. Dzieci zaznajamiają się z afrykańskimi instrumentami: djembe, dundun, darbuka a także konga, kalimba, kij deszczowy, czy z różnorodnymi przeszkodzajkami. Kształcenie muzyczne na zajęciach znacznie odbiega od przekazywanej wiedzy podczas obowiązkowych zajęć szkolnych. Udział w tego typu lekcji gwarantuje zdobycie

wiedzy i umiejętności w dostępnym dla dzieci zakresie, zapewnia swobodną i miłą atmosferę, a także stwarza możliwość rozwoju talentów, dając tym samym okazję do świetnej zabawy. Zajęcia muzykoterapeutyczne prowadzą: Aleksandra Perkowska, Klaudia Brewka, Justyna Andreasić – nauczycielki z przygotowaniem oligofrenopedagogicznym, surdopedagogicznym i muzycznym. Zespół TORNADO ma na swoim koncie liczne nagrody i wyróżnienia na regionalnych i ogólnopolskich

przeeglądach, m.in. Nagrodę Specjalną Prezydenta Miasta Zabrze w „IX Śląskim Śpiewaniu” woj. śląskiego, I miejsce w „Powiatowej Lublinieckiej Wiośnie Kulturalnej”, nagrodę w „Festiwalu Szkolnych Zespołów Artystycznych Dzieci Sprawnych Inaczej” w Częstochowie, wyróżnienie w X Radomszczańskich Spotkaniach Integracyjnych w Radomsku, wyróżnienie w XI Międzynarodowych Prezentacjach Artystycznych w Poznaniu, I nagrodę w Wojewódzkim Konkursie Kolęd i Pastorałek w Bytomiu, I nagrodę na Festiwalu Otwartych Serc w Bytomiu oraz liczne wyróżnienia w „Muzycznej Scenie Integracji” w Częstochowie.

Występy i szereg zdobytych nagród pozwoliły młodym artystom uwierzyć we własne siły, stworzyły możliwość promocji w środowisku lokalnym, wzbogacając w istotny sposób życie kulturalne placówki.

*Aleksandra Perkowska
Klaudia Brewka*

Centrum Terapii w SOSW

Przez wszystkie lata istnienia Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, zatrudnieni tu specjaliści dbają o wszechstronny rozwój wychowanków. Poza zajęciami dydaktycznymi są tu więc też, zajęcia terapeutyczne.

Specjalistyczna terapia logopedyczna

Szkolenie QEEG-Laboratorium Badań Eksperymentalnych AJD

foto.: J. Wójcik

Prowadzimy wiele nowoczesnych terapii wspomagających rozwój dzieci i młodzieży. W naszym Centrum Terapii mamy piękną Salę Doświadczenia Świata do Terapii Snoezelen, Salę Intergracji Sensorycznej, Wielospecjalistyczny Gabinet Terapeutyczny. Prowadzimy też Terapię Metodą Tomatisa, Terapię EEG Biofeedback, a także Specjalistyczną Terapię Logopedyczną, pod kierunkiem surdologopedy.

W naszym Ośrodku, surdologopeda zajmuje się nauczaniem (kształtowaniem) mowy w wypadku jej braku lub utraty, usuwaniem zaburzeń głosu, usuwaniem trudności w czytaniu i pisaniu u uczniów z uszkodzonym narządem słuchu, a także u uczniów ze specyficznymi trudnościami w komunikowaniu się. Celem **specjalistycznej terapii logopedycznej** jest wykształcenie lub rozwijanie różnych sposobów komunikowania się, czyli umiejętności nadawania i odbierania tekstów słownych, pisemnych lub sygnalizacyjnych. Kształtowanie mowy, czyli dbanie o jej najlepszy rozwój pod względem fonetycznym, leksykalnym, gramatycznym. Doskonalenie wyrazistości wypowiedzi i ćwiczenia poprawiające rozumienie tekstów słownych. Jednym słowem, przygotowujemy naszych

wychowanków do swobodnego porozumiewania się z otoczeniem poprzez eliminowanie zachowań zakłócających proces komunikowania się oraz kształtowanie wszechstronnego i zintegrowanego rozwoju psychomotorycznego.

Metoda Tomatisa jest to metoda treningu słuchowego przeprowadzonego za pomocą urządzenia zwanego elektronicznym uchem. Składają się na nią sesje słuchania materiału dźwiękowego oraz konsultacje dodatkowe wraz z oceną audio-psycho-lingwistyczną. Metoda ma zastosowanie u osób, u których stwierdza się zaburzenie uwagi słuchowej. Celem treningów uwagi słuchowej jest poprawa zaburzeń głosu i uwagi słuchowej, poprawa koncentracji, uwagi i pamięci, zwiększenie możliwości umysłowych, minimalizacja zaburzeń zachowania, zwiększenie możliwości psycho-fizycznych uczniów

W terapii tą metodą możemy eliminować zaburzenia w zakresie wszystkich funkcji narządu słuchu, oczywiście pod warunkiem, że nie występują zaburzenia w postaci organicznych uszkodzeń mózgu lub narządu słuchu. Jednak nawet w przypadku poważnego niedosłuchu, mimo że nie podnieśliśmy progów słyszenia, mamy

możliwość poprawy choćby jakości słuchania, co jest niezwykle ważne w kształtowaniu się głosu, mowy, komunikacji językowej, w przyswajaniu sobie umiejętności czytania i pisanie, a ma też niebagatelną wpływ na postawę ciała, koordynację ruchów, stany emocjonalne i poziom aktywności życiowej naszych wychowanków.

EEG Biofeedback powszechnie nazywana jest „terapią XXI wieku”. Metoda ta umożliwia trening poprawiający efektywność pracy mózgu ucznia i kontrolę nad procesami fizjologicznymi zachodzącymi w organizmie, pomaga odpowiednio się zrelaksować, lepiej radzić sobie w trudnych sytuacjach, zwiększa kreatywność i pozytywne myślenie, poprawia szybkość uczenia się i zapamiętywania nowego materiału.

Do treningu wykorzystywana jest komputerowa technika, za pomocą której dokonuje się jakościowej i ilościowej oceny zapisu fal mózgowych (EEG) z różnych obszarów mózgu. Komputer wyposażony jest w specjalną przystawkę do sprzężenia zwrotnego. Informacje uzyskane w ten sposób pozwalają kontrolować i poprawiać obserwowane parametry, a tym samym czynność fizjologiczną mózgu.

Nasi wychowankowie mają

szansę, w czasie treningów EEG Biofeedback wyćwiczyć samodzielność w wykonywaniu zadań, poprawić analizę wzrokową, polepszyć koncentrację uwagi, rozwijać sprawność intelektualną. Znaczącym atutem treningów Biofeedback jest możliwość dostosowania tempa pracy i wymagań „gry” do indywidualnych zasobów ucznia.

Metoda terapii EEG Biofeedback przyczynia się do wyrównywania szans edukacyjnych naszych podopiecznych – (dzieci i młodzież ze specjalnymi trudnościami w nauce), oraz będąc użyta jako koorterapia, zwiększa efektywność pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom mającym problemy edukacyjne. Dzięki terapii dzieci rozwijające się wolniej mogą dogonić swoich rówieśników, lepiej funkcjonować w sytuacjach życiowych, dzieci o nieharmonijnym rozwoju mają szansę osiągnąć rozwój zrównoważony.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy prowadzi terapię metodą EEG Biofeedback od kilku lat. Rozwój nauki oraz technologii wykorzystywanej do prowadzenia diagnostyki daje nam coraz większe możliwości. W związku z chęcią rozszerzenia wachlarza metod diagnostyki, zwiększenia jakości proponowanej terapii oraz dostępu do nowoczesnego sprzętu został nawiązany kontakt z dr. Pawłem Borkowskim – kierownikiem Laboratorium Badań Eksperymentalnych Biofeedback w Częstochowie.

Zaowocowało to podpisaniem umowy partnerskiej z Laboratorium. Umowa gwarantuje nam nieodpłatne korzystanie ze sprzętu Laboratorium, wykonywanie badań QEEG, korzystanie z porad specjalistów

Snoezelen, czyli terapia na Sali Doświadczenia Świata

Otwarcie Wielospecjalistycznego Gabinetu Terapeutycznego-własność SOSW

c.d. na str. 11

należących do interdyscyplinarnego zespołu Laboratorium tj. psychologów, terapeutów, informatyków, neurologów, w zakresie obsługi sprzętu Biofeedback, zaleceń terapeutycznych i konsultacji trudnych przypadków.

Nawiązanie współpracy z Laboratorium Badań Eksperymentalnych stworzyło nam kolejną możliwość na podwyższenie kwalifikacji trenerów Biofeedback. W maju 2014 roku zostało przeprowadzone szkolenie z zakresu badania QEEG na terenie Laboratorium. W szkoleniu wzięły udział Magda Piaszczyk, Zofia Kaźmirek oraz Joanna Wójcik, tym samym uzyskały prawo do wykonywania badań QEEG na terenie Laboratorium, a w marcu tego roku, zostały przyjęte do grona specjalistów, interdyscyplinarnego zespołu Laboratorium.

Gdy zbyt dużo bodźców wprowadza chaos, jedynym ratunkiem jest odciąć się od nich, zanurzyć w niezwykłym, magicznym świecie. Umożliwia to nowa terapia dla dzieci, młodzieży i dorosłych – **Snoezelen**, czyli **terapia na Sali**

Doświadczania Świata, gdzie bodźce są rozpraszane tak, żeby były możliwe do odbioru przez osoby z różnego rodzaju deficytami. Następuje wtedy jednocześnie proces aktywizacji i wyciszania, co prowadzi do harmonizacji odbioru wszystkich bodźców. Jest to stan niemyślenia, niewykonywania zadań, tylko bycia i odczuwania. W takiej Sali dzieci zachowują się inaczej niż zwykle – te, które są zbyt pobudzone, wyciszają się, a wycofane – eksplorują. W przypadku dzieci, które przeszły jakąś traumę, albo są po prostu obciążone pracą w szkole czy problemami w domu, Sala Doświadczania Świata stanowi doskonałą odskocznnię. Również dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych czy wieloprotymowych, w których nie ma miejsca na zabawę i relaks ani poczucia bezpieczeństwa, Sala staje się ucieczką od tej trudnej rzeczywistości. Terapia na Sali Doświadczania Świata zapewnia naszym wychowankom relaks, wspomaga ich naturalny rozwój, a także powoduje rozwój kreatywności. Bo to jest magiczny świat,

w pewnym sensie fantastyczny i odrealniony, a przy tym bardziej cichy i uporządkowany niż codzienna rzeczywistość.

Kolejną salą do specjalistycznej terapii, w naszym Centrum, jest **Sala Integracji Sensorycznej**. Integracja sensoryczna jest procesem, który organizuje informacje płynące do mózgu z różnych zmysłów: wzroku, słuchu, węchu, dotyku, równowagi. To właśnie dzięki temu procesowi nasze napięcie mięśniowe jest prawidłowe, potrafimy skoordynować ruchy, nauczyć się nowych dyscyplin sportowych, a będąc w głośnym miejscu skupić się na przykład na pisaniu, a nie zatykaniu uszu, by odciąć się od hałasu.

Dzieci z zaburzeniami tych procesów mają na przykład problemy z uczeniem się, relacjami z rówieśnikami, wykonywaniem precyzyjnych ruchów, czy utrzymaniem równowagi.

Terapia integracji sensorycznej (SI), w naszym Ośrodku, ma na celu nauczenie dziecka adekwatnego reagowania na bodźce dopływające do niego zarówno ze świata

zewnątrznego jak i z ciała. Dzięki odpowiednio dobranym ćwiczeniom dziecko może poprawić sprawność motoryczną, koordynację ruchów, uwagę i koncentrację czy samoświadomość, a także funkcjonowanie społeczne i emocjonalne.

Utworzony niedawno, w ramach projektu WGT, **Wielospecjalistyczny Gabinet Terapeutyczny** daje szanse skorzystania z nowoczesnych metod terapii oraz dostępu do porady i diagnozy specjalistów w zakresie oligofrenopedagogiki, surdopedagogiki, tyflopädagogiki i resocjalizacji, którzy pracują tu w ramach wolontariatu.

Bogata oferta terapeutyczna, Centrum Terapii, z nowoczesnym zapleczem bazowym i wysokiej klasy specjalistami, daje nam duże możliwości korygowania zaburzeń, eliminowania trudności i barier, usprawniania wielu funkcji, oraz stymulacji prawidłowego rozwoju wychowanków naszego Ośrodka, a tym samym wspomaganie działań dydaktycznych i wychowawczych, nauczycieli i wychowawców.

Joanna Wójcik

Pracownia malarstwa emocjonalnego

Innowacyjne zajęcia w Pracowni Malarstwa Emocjonalnego, które odbywają się w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Lublińcu to wspólna zabawa i terapia dla wszystkich uczestników.

Malujemy na dużych powierzchniach, a farbę nakładamy za pomocą rąk, pędzli, wałków i szpachli. Nasze działania są zupełnie spontanicznie, z pełnym przekonaniem, że to co robimy ma sens. W przeważającej większości obrazy powstałe w Pracowni Malarstwa Emocjonalnego to wiernie przeniesione rysunki uczniów z kartki papieru. Dzięki nowatorskim zajęciom osiągnęliśmy liczne sukcesy, reprezentując Ośrodek w konkursach plastycznych na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim. Efekty pracy naszych uczniów to zdobyte liczne dyplomy, wyróżnienia i nagrody

w konkursach i przeglądach twórczości artystycznej, organizowanych przez różne struktury samorządowe, placówki i instytucje. Mierzymy swoje siły w konkursach przeznaczonych dla szerokiego grona odbiorców. Organizujemy liczne wystawy promujące sztukę naszych dzieci, prezentując ich prace m.in. na Ogólnopolskim Festiwalu Ekspresji Dziecięcej w Katowicach.

Z powodzeniem wzięliśmy udział w Ogólnopolskim Przeglądzie Projektów Artystyczno-Edukacyjnych – Co nowego? organizowanym przez Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu poprzez opublikowanie i opisanie działań pracowni w katalogu Polskiego Komitetu Międzynarodowego Stowarzyszenia Wychowania przez Sztukę InSEA. Dwukrotnie zdobyliśmy nagrodę w XI i XII Międzynarodowym Konkursie Plastycznym z cyklu „Znani i nieznani – Paul Klee – spacer z kolorem” (Rybnik 2011) i „Znani i nieznani – Alfons Mucha – secesyjna baśń”

(Rybnik 2012). W 2013 roku w internetowym konkursie plastycznym „Masz talent pokaż go światu” zajęliśmy pierwsze miejsce. Konkurs organizowany był jako plebiscyt gazety portalu Śląskie Nasze Miasto oraz Centrum Kultury Katowice.

W pracowni przeprowadzane są liczne zajęcia w formie warsztatów dla zaproszonych gości. Idea Malarstwa Emocjonalnego na stałe wpisała się w naszą szkolną codzienność. Z okazji jubileuszu 80-lecia

naszego Ośrodka przygotowaliśmy kalendarz na rok 2015, który zawiera wybrane prace malarskie i rysunkowe powstałe na zajęciach w pracowni. Dzięki naszym artystom świat staje się jeszcze bardziej kolorowy.

Marzena Zajac

Program „Uczenie się przez całe życie”

Wielostronny Partnerski Projekt Szkół w programie Comenius

foto.: E. Jeziorska

„Europa w naszych rękach”

Ten projekt realizowaliśmy w Szkole Podstawowej i Gimnazjum naszego Ośrodka w latach 2010–2012. W realizacji tego wspaniałego przedsięwzięcia wzięło udział osiem europejskich szkół. Współpracowaliśmy ze szkołami z Niemiec w Osnabrück i Hille, z Hiszpanii w Miranda de Ebro, z Grecji w Atenach, ze szkołą z Bułgarii we Vratsa, szkołą z Turcji w Samsun i z Rumunii w Vaslui. Nasz projekt zakładał poznanie i wykorzystanie technik teatralno- cyrkowych w pracy z młodzieżą, poznanie kultury i zwyczajów naszych krajów partnerskich oraz wymianę doświadczeń między nauczycielami.

Przedstawienia teatralno- cyrkowe towarzyszyły stale naszemu projektowi, a pierwsze z nich miało miejsce w szkole w Bułgarii, gdzie każda ze szkół przedstawiła baśń lub legendę ze swojego kraju. Nasza młodzież zaprezentowała „Legendę o szewczyku Dratewce i Wawelskim smoku”. Wszystkie te baśnie zostały opisane, zilustrowane przez młodzież i opublikowane w formie broszury, do której dołączono tłumaczenie baśni w językach narodowych. Nauczyciele ze szkół partnerskich uczestniczyli także w szkole w Atenach w warsztatach sztuki cyrkowej i występie cyrkowym dla zaproszonej młodzieży i gości. Nasi uczniowie także zgłębiali tajniki sztuki cyrkowej podczas warsztatów cyrkowych organizowanych w naszym Ośrodku oraz na spotkaniu w Hiszpanii, gdzie wspólnie z młodzieżą z pozostałych

szkół przygotowali w tamtejszym domu kultury przedstawienie teatralno- cyrkowe dla zaproszonych gości. Finałowe spotkanie naszego projektu odbyło się w Hille, w Niemczech, gdzie w prawdziwym namiocie cyrkowym odbyło się w maju 2012 roku przedstawienie stworzonej przez nas baśni, łączące elementy sztuki teatralnej i techniki sztuki cyrkowej. Niezwykłe emocje towarzyszyły tej nagej przemianie uczniów w aktorów, magików, zonglerów, clownów i akrobatów oraz publicznemu występowi przed licznie zgromadzoną widownią.

Młodzież nie tylko jednak rozwijała swoje teatralne i cyrkowe zdolności i zainteresowania w trakcie projektu, ale także umiejętności komunikacji w językach obcych. W trakcie projektu powstała płytka z podstawowymi wyrażeniami w językach naszych partnerów oraz ich tłumaczeniem na język migowy. Młodzież miała okazję wykorzystać swoje umiejętności komunikacji w trakcie zagranicznych spotkań i w kontaktach on-line z rówieśnikami. W naszej Szkole Podstawowej i Gimnazjum odbyły się w trakcie projektu apele poświęcone naszym krajom partnerskim. Świątowaliśmy Dni Niemiec, Bułgarii, Grecji, Rumunii, Turcji i Hiszpanii, poznając obyczaje i kulturę tych krajów. Nauczyciele w trakcie spotkań partnerskich mieli okazję wymienić się doświadczeniami, obserwować pracę swoich kolegów w Europie i zaprezentować stosowane metody i techniki dydaktyczne. W naszym Ośrodku

przygotowano we współpracy z naszymi partnerami broszurę o metodach kształcenia w naszych szkołach oraz czasopiśmie prezentujące przebieg naszego projektu.

Dwa lata wspólnej pracy i wspaniałej zabawy minęły bardzo szybko, pozostawiając po sobie niezwykle wspomnienia zagranicznych wizyt i wspólnych występów, wiele nowych przyjaźni a także poczucie wiary we własne siły i dążenie do podejmowania kolejnych wyzwań.

Danuta Rogala

„Przełamywanie barier”

„Przełamywanie barier” to kolejny projekt realizowany w Ośrodku w latach 2012–2014. Tym razem program realizowała młodzież wraz z nauczycielami ze Szkół Ponadgimnazjalnych wspólnie ze szkołami z Niemiec w Osnabrück, z Austrii w Wiedniu i z Anglii w Derby.

Projekt zakładał nie tylko spotkania się młodzieży i osób dorosłych z różnych kultur i środowisk społecznych, ale także wzajemne poznanie się, rozumienie i nawiązanie wspólnych kontaktów. Współpraca w ramach projektu miała na celu rozwinięcie umiejętności językowych uczniów, poszerzenie ich wiedzy o świecie i wzmocnienie poczucia wiary we własne siły. Uczestnicy programu wspólnie pokonywali bariery w komunikowaniu się, wynikające zarówno z niepełnosprawności słuchowej jak i uwarunkowań kulturalnych i społecznych oraz angażowali się w wymianę doświadczeń pedagogicznych

i dydaktycznych między szkołami. Założone przedsięwzięcia realizowane były w różnorodnych formach. Młodzież miała okazję wykorzystać swoje umiejętności komunikacyjne, informatyczne w trakcie zagranicznych spotkań i w kontaktach on-line z rówieśnikami. W Szkołach Ponadgimnazjalnych i Internacie odbyły się w trakcie projektu apele poświęcone naszym krajom partnerskim, tradycjom obchodzonych świąt- Bożego Narodzenia i Wielkanocy. Pod hasłem „My w Comeniusie-Comenius w Europie” organizowaliśmy cykl zajęć dydaktycznych, połączonych z prezentacjami, konkursami i degustacją dań narodowych, celem pogłębienia znajomości naszych krajów partnerskich oraz lepszego poznania ich kultury, tradycji i smaków.

Przez cały okres trwania projektu prowadzone były działania uspołeczniające młodzież, prowadzone były treningi społeczne i komunikacji prowadzone przez nauczycieli, psychologa i pedagoga, wdrażaliśmy program z elementami programu mediacyjnego „Jak żyć z ludźmi?”, a także realizowaliśmy programy profilaktyczne „Stres pod kontrolą” oraz „Radzę sobie ze stresem i agresją innych”. Uczniowie brali udział w warsztatach teatralnych, fotograficznych i bębniarskich, które miały bardzo dobry wpływ na podniesienie poczucia pewności siebie związanego ze znajomością swojego ciała i przełamywanie barier komunikacyjnych poprzez własne doświadczenie

c.d. na str. 13

i publiczne występy, a także nabywania umiejętności tworzenia i rozumienia sztuki.

Największym, a zarazem najbardziej efektownym rezultatem naszych wspólnych działań zmierzających do osiągnięcia założonych celów i naszej współpracy była od początku do końca opracowana i wystawiona sztuka teatralna „Morderstwo w Comenius Express”, która została zaprezentowana przez wszystkie szkoły partnerskie na scenie teatru „Casa Nova” w Wiedniu.

W trakcie wizyt studyjnych w krajach partnerskich i wizyt organizowanych w Polsce mieliśmy okazję zaprezentować pracę uczniów i nauczycieli nad przygotowaniem sztuki, także wystawiając ją na mniejszych scenach, pokazać materiały promujące swój kraj, miasto i szkołę, poznawać kulturę i zabytki danego państwa, poznawać znaki języka migowego danego państwa, wziąć udział w atrakcyjnych warsztatach teatralnych, tanecznych, czy kulinarnych. Tworząc wspólnie z partnerami czasopismo „Magazyn Comenius” sporządzaliśmy raporty i zamieszczaliśmy

zdjęcia, które rozpowszechnialiśmy we wszystkich szkołach partnerskich, prezentując nasze działania i ich rezultaty.

Polepszenie umiejętności komunikacyjnych młodzieży stało się możliwe, pomimo różnorodności języków mówionych i migowych używanych przez uczestników projektu. Młodzież stała się świadoma własnej kultury i poczuła dumę, że może ją zaprezentować innym. Bariery komunikacyjne zostały pokonane, bo stworzyliśmy prawdziwą sztukę teatralną, dzięki której mógł ją zrozumieć każdy odbiorca.

Współpraca między szkołami partnerskimi podniosła poziom znajomości i poszanowania różnorodności i wartości europejskich kultur oraz języków. Odkryliśmy, że korzenie tych kultur są podobne. Nasza młodzież odkryła jak ważne i użyteczne jest uczenie się języków obcych, a w odniesieniu do naszej młodzieży języków migowych. Ta świadomość podniosła poziom umiejętności komunikacyjnych i samodzielności młodzieży. Zmierzenie się

z barierami komunikacyjnymi i ich przewyciężanie stworzyły wspólne osiągnięcie, które w przyszłości wyznaczy drogę ku integracji uczniów niesłyszących ze społecznością dzisiejszej Europy. Wzmocni to jednocześnie szanse zatrudnienia młodzieży i pomoże kolejnym pokoleniom identyfikować się z korzyściami, jakie niesie ze sobą bycie członkiem europejskiej wspólnoty. Ten projekt doprowadził także do zwiększenia poczucia solidarności między państwami, nawiązywania przyjaźni i zniesienia ewentualnych uprzedzeń. Kadra

nauczycielska szkół partnerskich uczyła się wspólnie różnorodnych metod wspierania rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi aby móc wykorzystać je w przyszłej pracy z młodzieżą.

Kolejne dwa lata wspólnej pracy i wspaniałej zabawy minęły bardzo szybko, wszyscy mamy jednak nadzieję, że nie zakończyła się współpraca pomiędzy naszymi szkołami, a zawarte przyjaźnie nie tylko pomiędzy uczniami, ale i nauczycielami będą rozwijać się jeszcze przez wiele długich lat.

Ewa Jeziorska

HORTITERAPIA

W naszym Ośrodku odbywają się zajęcia z elementami hortiterapii- wspomaganie leczenia za pomocą ogrodu.

Hortiterapia, zwana inaczej ogrodoterapią stanowi uzupełnienie podstawowej rehabilitacji wykorzystywanej w leczeniu zaburzeń, upośledzeń umysłowych oraz niepełnosprawności fizycznej. **Celem głównym zajęć z elementami hortiterapii w SOS w Lublińcu** jest wspieranie procesu rewalidacyjnego wobec osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, zaburzeniami zachowania, autystycznymi, z chorobami przewlekłymi dzięki obcowaniu w ogrodzie i bezpośrednim kontakcie z roślinami. Uczniowie zespołu edukacyjno-terapeutycznego „A” i „H” z paniami Aleksandrą Perkowską i Klaudią Brewką uczęszczają na takie zajęcia od zeszłego roku szkolnego. Wszyscy uczniowie mają pisemną

zgode rodziców i opiekunów prawnych na udział w zajęciach z elementami hortiterapii. W szklarni i ogrodzie mają szansę zobaczyć różnorodne rośliny, dotknąć, a niektórych nawet posmakować. W naszej ośrodkowej szklarni uczniowie **zaopatrzeni w rękawiczki ogrodowe i narzędzia dla nich dostosowane** prowadzą własny ogródek – zasiali i posadzili rośliny, opiekują się nimi, patrzą jak się zmieniają i rosną. Ciekawe światła dzieci poszerzają swoją wiedzę o przyrodzie dostrzegając zachodzące w niej zmiany w zależności od pory roku.

Do przygotowanych pikników zasiali nasiona kwiatów nasturcji, lawendy, mimozy i żagwinu. Na grządki w ogrodzie zewnętrznym posiali nasiona warzyw: marchewki, rzodkiewki i pietruszki, wspólnie posadzili wcześniej wysiane przez siebie sadzonki sałaty i kalarepy. Posadzili również wyhodowane przez siebie sadzonki nasturcji do ogródka przed wejściem do szkoły podstawowej i gimnazjum. Prowadzący zajęcia starają się, aby dzieci poznawały ogród wszystkimi zmysłami, przygotowują odpowiednie pomoc i materiały metodyczne np.

tabliczki z oznaczeniami roślin (uprzednio wcześniej zalaminowanymi przed wilgocią), jak również rekwizyty i naturalne okazy dojrzałych owoców bądź warzyw. Poprzez różnorodność wykonywanych czynności uczniowie nieświadomie wykonują jednocześnie ćwiczenia rehabilitacyjne, uczą się przy tym pracować w grupie. Przebywanie wśród zieleni dostarcza wrażeń estetycznych, pielęgnowanie roślin wymusza aktywność fizyczną, a bierne i aktywne obcowanie z roślinami stymuluje procesy emocjonalne uczniów.

Aleksandra Perkowska

Sztuka kulinarna w SOSW

1. Efektywnie i nowoczesnie

W roku szkolnym 2009/2010 Policealna Szkoła Zawodowa Specjalna pozyskała kilkadziesiąt tysięcy złotych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Było to możliwe dzięki pozytywnemu rozpatrzeniu wniosku zatytułowanego „Efektywnie i nowoczesnie”, opracowanego przez nauczycieli szkół zawodowych Izabelę Szczęśny i Kazimierza Ziółka złożonego w ramach programu „Pitagoras 2007 – program pomocy osobom z uszkodzeniem słuchu”. Uzyskane z PFRON dofinansowanie umożliwiło kompleksowe wyposażenie klasopracowni technologii żywienia w urządzenia wspomagające słyszenie oraz specjalistyczny sprzęt elektroniczny obejmujący tablicę interaktywną z podstawą i oprogramowaniem, projektor multimedialny oraz kserokopiarkę. Przyczyniło się

to do poprawy jakości i efektywności kształcenia zawodowego uczniów w zawodach technik organizacji usług gastronomicznych i kucharz.

2. Pracownia technologii gastronomicznej

W roku szkolnym 2006/2007 r. pozyskany został do pracowni technologii gastronomicznej nowoczesny sprzęt i maszyny gastronomiczne dla uczniów niepełnosprawnych słuchowo szkół zawodowych Ośrodka kształcących się w zawodzie kucharz i kucharz małej gastronomii oraz technik organizacji usług gastronomicznych. Wyposażenie pracowni, o wartości blisko sto tysięcy złotych, zostało dofinansowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach projektu opracowanego przez nauczycielkę Izabelę Szczęśny.

3. Sukcesy uczniów szkół zawodowych w konkursach gastronomicznych

Sukcesy uczniów z klas gastronomicznych szkół zawodowych SOS-W rozpoczęły się w 2009 r., kiedy to w III Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Kucharskiej dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Łodzi uczeń Jarosław Czok, kształcący się w zawodzie kucharz w Technikum Nr 4 dla Niesłyszących i Słabosłyszących, zajął trzecie miejsce indywidualnie. Ucznia do konkursu przygotowała nauczycielka Izabela Szczęśny.

W V Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Kucharskiej dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Radomiu w 2011 r. uczeń Paweł Sowa, kształcący się w zawodzie kucharz małej gastronomii, zajął pierwsze miejsce indywidualnie, a drużyna miejsce trzecie. Uczniów do konkursu

Luiza Mucha z albumem „Życie do wygrania” styczeń 2015 r. przygotowywała nauczycielka Agnieszka Gorąca.

Kolejne zwycięstwo naszych uczniów w Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Kucharskiej dla Niesłyszących i Słabosłyszących przypadło w 2014 w Kutnie, gdzie odbyła się ósma edycja tego konkursu. Uczniowie Technikum Uzupełniającego Specjalnego, kształcący się w zawodzie kucharz, zdobyli miejsca drugie – Robert Wysocki i trzecie indywidualnie – Paweł Sowa.

c.d. na str. 15

Zajęcia w pracowni technologii gastronomicznej

Luiza Mucha podczas ogłaszania wyników I etapu

Młodzi gotują 2013

Centralną częścią SOSW jest Internat

Młodzież po zajęciach w szkole wraca do Internatu, który jest dla nich drugim domem.

Codzienną, całodobową opiekę wychowawczą i pedagogiczną nad podopiecznymi sprawują wychowawcy poszczególnych grup, którzy pomagają wychowankom w nauce, organizują im zajęcia rekreacyjno-sportowe, zajęcia plastyczno-techniczne, zajęcia kulinarne, turystyczne, teatralne, wyjścia grupowe i inne. Zapewniamy odpowiednie warunki do wszechstronnego rozwoju wychowanków, nauki, zabawy, rekreacji

i wypoczynku. Wychowankowie stołują się w naszej kuchni. Każda grupa posiada swoją świetlicę wyposażoną w telewizję cyfrową, komputery z dostępem do internetu oraz sypialnię z łazienką.

Dzień w internacie rozpoczyna się pobudką ok. godziny 6.30 po toalecie porannej i zajęciach porządkowych w sypialniach wychowankowie udają się na śniadanie do ośrodkowej stołówki. Na godzinę 8.00 wychowankowie zaprowadzani są do szkół, z których przez wychowawców odbierani są na obiad. Po obiedzie w internacie odbywają się zajęcia rekreacyjne i rewalidacyjne, wyjścia na zakupy.

W godzinach 16.00–18.00 odbywa się nauka własna, podczas której wychowankowie pod nadzorem wychowawców wykonują prace domowe oraz utrwalają wiadomości poznane w szkole. O godzinie 18.00 jest kolacja, po której wychowankowie uczestniczą w zajęciach programowych (czytelniczych, artystycznych, sportowych, porządkowych) oraz w kółkach zainteresowań (plastyczne, taneczne, teatralne, kulinarne ogrodnicze, sportowe).

W godzinach wieczornych wychowankowie mają czas wolny na rozmowy i spotkania towarzyskie, indywidualne zajęcia według zainteresowań, po godzinie 22.00 udają się

do swych sypialni, by następnego dnia obudzić się w pełni sił. Na co dzień uczymy troski o utrzymanie higieny osobistej, kształtujemy i rozwijamy umiejętności i nawyki higieny życia zbiorowego, zapewniamy warunki prawidłowego rozwoju fizycznego, odpowiedniego wyżywienia i racjonalnego wypoczynku naszych podopiecznych. Ponadto nasi wychowankowie mają zapewniane dodatkowe atrakcje:

- ogniska
- wycieczki
- imprezy okolicznościowe, min.: zabawa andrzejkowa,

c.d. na str. 15

Uczniów do konkursu przygotowały nauczycielki Agnieszka Gorąca, Irena Sklorz i Izabela Szczęsny.

W IX Ogólnopolskim Pokazie Stołów Wigilijnych „Gwiazdka 2010”, organizowanym przez Wyższą Szkołę Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu, w kategorii „Najlepsza regionalna potrawa wigilijna” uczniowie ZSZ Nr 1, kształcący się w zawodzie kucharz małej gastronomii, Maciej Matras i Mateusz Stępień przygotowani przez nauczycielkę Agnieszkę Gorącą zdobyli trzecie miejsce.

W XV Regionalnym Konkursie „Najsprawniejszy w zawodzie” – Częstochowa 2010 r. uczeń ZSZ nr 1 Paweł Sowa w zawodzie kucharz małej gastronomii, przygotowany przez nauczycielkę Agnieszkę Gorącą, zajął drugie miejsce.

W XVI edycji Regionalnego Konkursu „Najsprawniejszy w zawodzie” – Częstochowa 2011 r. również w zawodzie kucharz małej gastronomii uczennica ZSZ nr 1 Klaudia Bereza, przygotowana przez nauczycielkę Izabelę Szczęsną zajęła pierwsze miejsce, a w następnym roku szkolnym – Częstochowa 2012 r. drugie miejsce.

W VI edycji wojewódzkiego konkursu „Młodzi gotują 2013”, organizowanego przez Zespół Szkół Ekonomicznych im. Karola Adamieckiego w Dąbrowie Górniczej, uczennice Justyna Dyla i Luiza Mucha z klasy I kt Technikum Nr 4

dla Niesłyszących i Słabosłyszących zajęły trzecie miejsce. Swoje umiejętności kulinarne szlifowały pod kierunkiem nauczycielki Izabeli Szczęsnej.

4. Rok Szkoły Zawodowców

Minister Edukacji Narodowej ogłosiła rok szkolny 2014/2015 Rokiem Szkoły Zawodowców. Wśród wielu jego priorytetów jest podniesienie atrakcyjności, jakości i efektywności kształcenia zawodowego, promocja kształcenia zawodowego, współpraca pracodawców i szkół.

W Roku Szkoły Zawodowców uczennice Technikum Nr 4 dla Niesłyszących i Słabosłyszących SOSW, kształcące się w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych, mogą poszczycić się wieloma sukcesami.

W październiku – listopadzie 2014 r. uczennica Monika Prandzioch (junior) z klasy trzeciej technikum i Izabela Szczęsny (mentor) nauczyciel zawodu przedmiotów gastronomicznych wzięły udział w drugiej edycji akcji Pokoleniowy Tandem – inicjatywy międzypokoleniowej Wydziału Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, realizowanej we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem EFS w Katowicach, Rybniku, Bielsku-Białej i Częstochowie, w której uczestnicy pracowali nad wybranym dla siebie

projektem. Tandem z naszego Ośrodka okazał się najlepszym spośród wszystkich tandemów zdobywając nagrodę główną za najaktywniejszą parę na blogu (pokoleniowytandem.wordpress.com), za najczęściej i najciekawiej umieszczane wpisy, zdjęcia i filmiki relacjonujące przebieg ich spotkań.

Z kolei uczennice klasy trzeciej technikum Luiza Mucha i Justyna Kałwak wzięły w 2014 r. udział w trzeciej edycji „Ogólnopolskiego konkursu dla uczniów średnich szkół gastronomicznych na najlepszy przepis kulinarny wykorzystujący produkty zarejestrowane lub aplikujące o rejestrację jako Chroniona Nazwa Pochoźdzenia, Chronione Oznaczenie Geograficzne oraz Gwarantowana Tradycyjna Specjalność”. Konkurs jest jedną z szeregu inicjatyw wspierających promocję polskiej żywności w Unii Europejskiej. Zadaniem uczestników konkursu było opracowanie autorskich przepisów wykorzystujących polskie produkty zarejestrowane w unijnym systemie jakości żywności. Uczennice Luiza i Justyna, pod opieką nauczyciela zawodu Izabeli Szczęsnej, opracowały przepis kulinarny z wykorzystaniem jagnięciny podhalańskiej będącej produktem zarejestrowanym jako Chronione Oznaczenie Geograficzne oraz oleju rydzowego zarejestrowanym jako produkt Gwarantowana Tradycyjna Specjalność. Ich autorski, ciekawy przepis

Najsprawniejszy z zawodzie – Klaudia Bereza z nauczycielem I. Szczęsnym

kulinarny „Pałeczki jagnięco-oreganowe z bukietem witaminowym z dipem musztardowo-czosnkowym” znalazł uznanie Jury. Został wyróżniony i opublikowany w katalogu pn. „43 wyróżnione przepisy kulinarne – Okiem młodych kucharzy”, wydanym przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w grudniu 2014 r.

Także w 2014 r. uczennica Luiza Mucha znalazła się wśród najlepszej szóstki uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych z województwa śląskiego uczestniczących w Konkursie Kulinarnej „EFS Gotuje!” Konkurs realizowany był w ramach projektu systemowego „Mam zawód – mam pracę w regionie” i dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. Oprócz otrzymania nagrody rzeczowej uczennica została jedną z bohaterek albumu „Życie do wygrania”, który został wydany w styczniu 2015 r. przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego.

Izabela Szczęsny

Mikołajki, Wigilia, zabawa karnawałowa, Walentynki. Do dyspozycji wychowanków jest:

- sala gimnastyczna z pełnym wyposażeniem: drabinki, stół do tenisa, materace, piłki
- bilard, piłkarzyki
- świetlice z sprzętem AGD
- siłownia
- biblioteka
- kaplica
- gry stolikowe.

W ubiegłym roku wykonano nową instalację centralnego ogrzewania, wymieniono wszystkie drzwi, odnowiono i odmalowano wszystkie pomieszczenia, świetlice, w których wychowankowie spędzają swój wolny czas, sypialnie, łazienki i korytarze oraz klatki schodowe. W pomieszczeniach

zainstalowano nowoczesne oświetlenie i położono nowe wykładziny.

Stały pobyt w internacie to duża oszczędność czasu, który trzeba przeznaczyć na codzienne dojazdy do szkoły. Wspólne życie w grupie uczy samodzielności i życiowej zaradności, jakże niezbędnej w dzisiejszych czasach. Należy

przestrzegać określonych zasad. Wychowawcy przejmują tutaj rolę rodziców i w dodatku pozostają z nimi w stałym kontakcie. Pobyt w internacie kształtuje umiejętność aktywnego wypoczynku, promuje zdrowy tryb życia, zapewnia atrakcyjne spędzanie wolnego czasu.

Martyna Szwacińska

Krawiectwo w SOSW

W SOSW młodzież a wadą słuchu kunsztu krawieckiego mogła uczyć się już od 1946 roku.

Początkowo kształcenie odbywało się tylko na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej natomiast od roku 1998 swoje wykształcenie związane z kierunkiem odzieżowym młodzież mogła realizować na poziomie technikum, początkowo Technikum Zawodowego, później Technikum Uzupełniającego a obecnie Zasadniczej Szkoły Zawodowej i czteroletniego Technikum po gimnazjum.

Pierwsze laury w tej dziedzinie niepełnosprawni słuchowo uczniowie (bo w tym zawodzie kształcili się nie tylko dziewczęta ale również spora grupa chłopców) zdobyli w roku 2001, kiedy to z inicjatywy ówczesnej kierownik warsztatów szkolnych Lidii Szaforz oraz nauczycieli zawodu w Zespole Ośrodków Specjalnych (ówczesna nazwa Ośrodka) zorganizowano **I Ogólnopolski Konkurs Umiejętności Zawodowych dla uczniów niesłyszących** z całej Polski. W Konkursie uczestniczyli uczniowie ZSZ w zawodzie ślusarz, drukarz i krawiec. W wyniku klasyfikacji końcowej uczniowie naszej szkoły zajęli **I miejsce zespołowo** natomiast w **zawodzie krawiec II miejsce indywidualnie** zdobyła **Anna Matusiak** uczennica Zasadniczej Szkoły Zawodowej.

Niestety Konkurs ten nie wpisał się w cykliczną organizację konkursów zawodowych.

Kolejną próbą organizacji cyklicznych Konkursów dla młodzieży niesłyszącej z kierunku krawieckiego stał się **Konkurs Projektowania Odzieży i Znajomości Tematyki Odzieżowej**. Inicjatorem **I Ogólnopolskiego Konkursu** był Ośrodek Szkolno Wychowawczy Nr 2 im. dra Janusza Korczaka w Przemyślu w roku 2004. I tym razem nasza młodzież zdobyła aż 3 miejsca – **I miejsce drużynowo**, **II i III miejsce indywidualnie** zdobyte przez uczennice technikum zawodowego – **Annę Matusiak i Małgorzatę Polak**.

Kolejne edycje tego Konkursu odbywały się: **2005 rok**

w **Lublińcu** w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Niesłyszących i Słabosłyszących. **Sukcesy naszych uczennic – Karoliny Jarosz i Małgorzaty Polak to III miejsce** i tym samym wywalczenie podium **III miejsca drużynowo; 2006 rok we Wrocławiu** w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Dzieci Niesłyszących im. Marii Grzegorzewskiej i zajęcie **IV miejsca drużynowo, IV i V miejsca indywidualnie** przez uczennice: **Annę Matusiak i Monikę Mizgała; 2007 rok** w Poznaniu w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Niesłyszących i Słabosłyszących zajęcie indywidualnie **II miejsca** przez **Jolanę Piłśniak** i **III miejsca – Ewelinę Głowania**.

Ostatnia **V edycja** tego Konkursu odbyła się po raz kolejny w naszym Ośrodku w **2008 roku**, tutaj znów dziewczęta nie zwiódły zdobywając **III miejsce – Ewa Żurniewicz** i **miejsce V – Anna Szczudło** uczennice Zasadniczej Szkoły Zawodowej.

Do wszystkich konkursów uczennice zostały przygotowywane przez nauczycielki zawodu.

Od 2006 do 2009 roku uczennice z kierunku krawieckiego uczestniczyły w pokazach mody ekologicznej organizowanych przez Zespół Szkół Nr 2 im. Marii Grzegorzewskiej w Lublińcu. Poza tym pokazy mody na stałe zostały wpisane w kalendarz imprez i uroczystości szkolnych i ośrodkowych. Pomyślność, realizacja oraz prezentacja kolekcji spotykała się z dużym uznaniem oraz aplauzem uczestników i zaproszonych gości między innymi takich imprez jak: Dzień Otwarty Ośrodka (2004–2008), Jubileuszowy Dzień Edukacji Narodowej (2005), Powiatowy Konkurs Ortograficzny (2005), XIV Ogólnopolski Konkurs z Języka Polskiego (2006), Ogólnopolski Konkurs Odczytywania Mowy „Oczy pomagają słyszeć” (2006), wizyta gości z Lipska i Danii (2003), IV Dzień Amerykański (2001), wizyta gości z krajów partnerskich projektu Comenius (2013) i wiele innych. Wszystkie stroje przygotowywane były na warsztatach

szkolnych przez uczennice pod bacznym okiem nauczycieli zawodu.

Kolejne sukcesy naszych uczniów to udział w Konkursach „Najsprawniejszy w zawodzie” – krawiec organizowanych przez Zespół Szkół Specjalnych w Częstochowie. W 2009 roku na podium stanęła **Magdalena Gidziela** zajmując **III miejsce**, w 2010 roku laureatami byli **Dawid Szwedziński – I miejsce** oraz **Kamil Chmielarz – II miejsce** zaś w 2011 roku powtórzono sukces zdobywając również **I miejsce i II miejsce odpowiednio – Anna Chmielarz i Anna Szczudło**.

Niewątpliwie prestiżowym konkursem był także dla naszych uczennic **Międzyszkolny Konkurs Odzieżowy organizowany przez Miejski Dom Kultury w Częstochowie**, który skierowany był do wszystkich szkół odzieżowych województwa śląskiego a także do młodych projektantów mody rozpoczynających karierę zawodową związaną z modą. Głównym celem tego konkursu było zaprojektowanie odzieży zgodnie z tematem konkursu a następnie uszycie zaprojektowanych modeli i zaprezentowanie na deskach MDK przez modelki do przygotowanego podkładu muzycznego. I tak: w **2010 roku do Konkursu pt. „Suknia w stylu klasycznym inspirowana muzyką Chopina”** przystąpiły trzy uczennice Zasadniczej Szkoły Zawodowej przygotowane przez panią Mariolę Michna i panią Lidię Szaforz osiągając niewątpliwie duży sukces – **Anna Chmielarz – II miejsce**, **Anna Krygier – wyróżnienie**; w **2011 roku do Konkursu pt. „Awangarda bez granic”** po raz kolejny przystąpiła uczennica Technikum – **Anna Chmielarz** wykonując projekt stroju awangardowego; **2013 rok** to kolejne wyzwanie naszej projektantki – **Anny Chmielarz** (uczennicy II klasy technikum) w **Konkursie pt. „Szalona ikona mody – Lady Gaga”**. Wprawdzie w tych edycjach zaprojektowane stroje Ani nie otrzymały nagród ale udział w tak prestiżowym konkursie wzbogacił uczennicę o nowe doświadczenia w świecie mody.

Sylwia Rose

Konkurs Suknia w stylu klasycznym inspirowana muzyką Chopina

Prezentacja stroju Awangarda bez granic na deskach MDK Częstochowa

Konkurs Najsprawniejszy w zawodzie krawiec Częstochowa

Konkurs Projektowania Odzieży i Znajomości Tematyki Odzieżowej

foto.: S. Rose

Sport i rekreacja w SOSW w Lublińcu

Od samego początku działalności Ośrodka w Lublińcu sport stanowił integralną część kształcenia dzieci z specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Realizacja treści sportowych rozbu-
dzała wiarę wychowanka w własne możliwości, uczyła przelamywania barier i słabości oraz postępowania według zasad „fair-play”.

Możliwość udziału w imprezach sportowych pozwalała na integrację z środowiskiem lokalnym oraz na obiektywne dokonanie własnej oceny sprawności fizycznej.

W okresie powojennym uczniowie Ośrodka reprezentowali szkołę głównie w zawodach lekkoatletycznych i grach zespołowych odnosząc znaczne sukcesy: Stalinogród (Katowice) 24.05.1953 r. Mistrzostwa Drużyn Głuchoniemych w Siatkówce – I miejsce; 1962 r. Ogólnopolskie Mistrzostwa Szkolne Młodzieży, Juniorów i Młodzików Głuchych – I miejsce zespołowo w lekkiej atletyce.

Rozwój działalności sportowej nastąpił wraz z powstaniem pierwszych w Polsce Uczniowskich Klubów Sportowych dla dzieci głuchych. W 1994 roku powstał w Lublińcu UKS Głuchych „Junior”, który zrzeszał uczniów rozwijających swoje zdolności sportowe. Od tego czasu nastąpił spektakularny wzrost osiągnięć naszych wychowanków na imprezach organizowanych w Polsce i Europie. Najprężniej działającą sekcją sportową była sekcja lekkiej atletyki. Zawodnicy tej sekcji reprezentowali nasz kraj na Olimpiadach i Mistrzostwach Europy Osób Niesłyszących. Lekkoatleci z Lublińca znaleźli się w kadrze narodowej osób niesłyszących. Najwybitniejszymi z nich byli: Rafał Nowak, który to pod kierunkiem nauczycieli wychowania fizycznego z Lublińca zdobywał pierwsze szlify lekkoatletyczne. Należy on do najbardziej utytułowanych sportowców niesłyszących w Polsce. Obok Rafała znaczne osiągnięcia sportowe w kraju i zagranicą osiągnął zawodnik klubu lublinieckiego Mariusz Kwasek,

Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w Piłce Nożnej Lublin

który w latach 1997–2000 należał do czołówki polskich niesłyszących skoczków wzwyż i trójskoczków. Oprócz sekcji lekkiej atletyki działały w klubie sekcje piłki nożnej i siatkówki. Zawodnicy tych sekcji uczestniczyli w wielu turniejach organizowanych przez oddziały Polskiego Związku Głuchych na terenie całego kraju, zajmując czołowe miejsca.

Rozwój dalszych sukcesów sportowych nastąpił od 2008 roku, kiedy to Uczniowski Klub Sportowy Niesłyszących „Herkules” kontynuował działalność sportową w Ośrodku. Zawodnicy klubu zrzeszeni zostali w sekcjach: piłki siatkowej i nożnej, tenisa stołowego, lekkiej atletyki. Znaczące sukcesy osiąga reprezentacja w tenisie stołowym i piłce siatkowej. Zawodnicy zajmują czołowe miejsca w Młodzieżowych Mistrzostwach Polski Niesłyszących, uczestniczą w integracyjnych turniejach oraz zawodach. Zawodnicy sekcji tenisa stołowego: Przemysław Knop i Justyna Kałwak zostali powołani na zgrupowania młodzieżowej kadry narodowej, gdzie pod okiem trenerów kadry młodzieżowej przygotowywali się do zawodów sportowych. Szeregi kadry Polski w piłce siatkowej zasilili wychowankowie naszego Ośrodka Karol Wanot, a Andrzej Parzych był zawodnikiem młodzieżowej kadry Polski niesłyszących w piłce nożnej. Długoletnia współpraca z Polską Federacją Sportu Niesłyszących, pozwala zawodnikom niesłyszącym na udział

w masowych imprezach np. Młodzieżowych Mistrzostwach Polski Niesłyszących, spotkaniach integracyjnych i obozach sportowych.

Znaczne sukcesy zawodników i drużyn sportowych:

- 1997 r. Poznań II m. drużynowo kobiet w Międzynarodowym Mitingu Pływackim;
- 1999 r. ME w Atenach, III m. w trójskoku- Mariusz Kwasek;
- 2001 r. Warszawa I m. w Miłośajkowym Turnieju Szachowym dla Niesłyszących;
- 2000 r. MMPN w Lublinie III m. drużyny w kategorii 16–21 lat;
- 2001 r. MMPN w Lublinie I m. drużyny w kategorii 16–21 lat;
- 2002 r. Wejherowo I m. w Ogólnopolskim Konkursie Strzeleckim dla Niesłyszących;
- 2002 r. I Olimpiada Niesłyszących w Częstochowie, III m. drużyny;
- 2002 r. Racibórz, Międzynarodowy Turniej Halowy w Piłce Nożnej, I m.;
- 2003 r. Pszczyna, Turniej Siatkówki I m.;
- 2007 r. Lubliniec, MMPN w Siatkówce Chłopców, I m.
- 2008 r. Olecko MMPN w Siatkówce Chłopców, II m.;
- 2011 r. Przemyśl, Ogólnopolskie Zaw. Młodzieżowe w Tenisie Stołowym, J. Kałwak III m.;
- 2011 r. Lubliniec, Integracyjny Turniej w Tenisie Stołowym, Przemysław Knop I m.;
- 2011 r. Częstochowa, Wojewódzki Turniej Siatkarski

Jesienne Biegi Przelajowe Herby

Wojewódzkie Mistrzostwa Szkół Specjalnych w Piłce Siatkowej Częstochowa

Szkół Specjalnych, I m.;

- 2012 r. Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w Tenisie Stołowym, Justyna Kałwak III m.;
- 2013 r. MMP w Tenisie Stołowym, Justyna Kałwak II m.;
- 2014 r. MMP w Tenisie Stołowym, Justyna Kałwak III m.

Na terenie placówki cyklicznie organizowane są zawody sportowe, turnieje, zawody integracyjne i spartakiady dla dzieci i młodzieży ze szkół specjalnych (Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w Siatkówce, Integracyjny Turniej w Tenisie Stołowym, Biegi przełajowe, Turnieje w piłce nożnej i siatkówce z zaprzyjaźnionymi szkołami i klubami).

Oprócz czysto sportowej działalności, na terenie ośrodka rozwija się działalność rekreacyjna i turystyczna, która ma na celu zachęcić dzieci i młodzież do aktywności fizycznej w wolnym czasie. Wyjazdy do parku wodnego, na lodowisko, rajdy rowerowe, wyjazdy na narty, obozy sportowe to najważniejsze atrakcje czekające na naszych wychowanków. Zaplecze sportowe, którym dysponuje nasz Ośrodek (sala gimnastyczna, boiska, siłownia, salka gimnastyki korekcyjnej) oraz dobra lokalizacja, umożliwiającą zajęcia w terenie naturalnym – to nieodzowne atuty rozwoju sportu w naszym Ośrodku.

Sukcesy te nie byłyby możliwe gdyby nie zaangażowanie wielu nauczycieli w-f na przestrzeni historii Ośrodka. Dzięki ich pracy zawodnicy naszych Klubów, a tym samym uczniowie naszego Ośrodka na trwałe zaznaczyli swoje istnienie na polskiej mapie sportu osób niepełnosprawnych.

Karina Naumann-Król

Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „JESTEM”

Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Jestem” powstało w 2003 roku.

Zostało założone z inicjatywy osób pracujących na co dzień z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną i nieustannie wspiera wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lublińcu. Swoją działalność opiera na pracy społecznej ogółu jego członków. Stowarzyszenie osiąga swoje cele poprzez:

pozyskiwanie profesjonalnych umiejętności osób zajmujących się edukacją, wychowaniem i pomaganiem, tworzeniem i realizowaniem na terenie placówek wychowawczo – oświatowych autorskich programów profilaktycznych i edukacyjnych oraz organizowanie pogadanek, prelekcji i różnych form wzajemnego wspierania (w tym także szkoleń dla rodziców). Inicjuje i organizuje seminaria i konferencje dla osób zajmujących się pracą z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną celem wymiany doświadczeń

i doskonalenia umiejętności zawodowych. Wspiera działalność placówki poprzez wzbogacanie bazy dydaktycznej o nowy sprzęt dydaktyczny – rehabilitacyjny. Stowarzyszenie już od 10 lat organizuje „Wiosenny Koncert”. Celem tej imprezy integracyjnej jest przede wszystkim promowanie działalności artystycznej wśród dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, wspólne przeżywanie radości i poczucia dumy z ich możliwości i osiągnięć. Wychowankom

Ośrodek stwarza szansę na udział w zajęciach dogoterapii – specjalistycznej metodzie wspomagania rehabilitacji i terapii, w której istotną rolę odgrywają wyszkolone psy. Realizacja naszych celów jest możliwa dzięki darowiznom oraz środkom pozyskanym w ramach akcji 1%. Licząc na Państwa dalsze zainteresowanie serdecznie dziękujemy za udzieloną pomoc.

Joanna Weintritt

Sukcesy uczniów szkół ponadgimnazjalnych w ogólnopolskich konkursach przedmiotowych dla niesłyszących

Uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lublińcu wielokrotnie zajmowali czołowe miejsca w ogólnopolskich konkursach przedmiotowych dla niesłyszących.

W 2002 r. w Ogólnopolskim Konkursie Znajomości Języka Polskiego dla Niesłyszących organizowanym w Lublińcu – 2 miejsce zajął Łukasz Lizurej, a 3 miejsce Dorota Wnuk. W 2007 roku Tomasz Kozubek wykazał się bardzo dobrą znajomością literatury zajmując w Warszawie 3 miejsce, a w 2009 r. Dariusz Lukosek zdobył 3 miejsce w Konkursie Znajomości Literatury w Bydgoszczy.

W ogólnopolskich konkursach matematycznych uczniowie niesłyszący również zajmowali czołowe miejsca. Zapoczątkowali swój udział w 1991 roku w Krakowie, gdzie uczeń M. Kiliański zdobył 3 miejsce. Największy sukces uczniowie osiągnęli na Ogólnopolskich Zawodach Matematycznych w Raciborzu w 2004 roku, gdzie 1 miejsce zdobył Tomasz Grzesik, a 2 miejsce Anna Janicka. W kolejnych Ogólnopolskich

Zawodach Matematycznych, które odbyły się w Warszawie (2005 r.) i w Wejherowie (2006 r.) Ania Janicka również zajęła bardzo wysokie 2 miejsce.

Nie mniejsze sukcesy odnosili uczniowie w ogólnopolskich konkursach wiedzy historycznej dla niesłyszących. W 1991 roku w Krakowie uczeń ZSZ Robert Kiliański zajął 1 miejsce w klasyfikacji indywidualnej, a drużyna 1 miejsce w klasyfikacji zespołowej. Również w roku 1999 w III Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Historycznej, zorganizowanym w lublińskim Ośrodku, uczeń ZSZ Mariusz Woronko zdobył indywidualnie 1 miejsce, a nasza drużyna zdobyła 1 miejsce zespołowo. W kolejnych latach uczniowie wykazywali się również ogromną znajomością wiedzy historycznej. W roku 2002 uczeń ZSZ Roman Skiba zajął 3 miejsce w VI Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Historycznej w Przemyślu, a w 2008 roku uczeń Grzegorz Hadzik był trzeci w klasyfikacji indywidualnej w XII Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Historycznej w Łodzi. Grzegorz Hadzik również w kolejnych edycjach Konkursu zajmował czołowe lokaty. W roku 2009 w XIII Ogólnopolskim

Konkursie Wiedzy Historycznej w Szczecinie zajął 2 miejsce w kategorii szkół średnich, a w 2010 roku w Żarach w tej samej kategorii – 3 miejsce.

Dla uczniów niesłyszących organizowane są również konkursy związane z ich niepełnosprawnością. W ogólnopolskich konkursach odczytywania mowy z ust zawsze zajmujemy wysokie lokaty. W 2002 roku w Ogólnopolskim Konkursie Odczytywania Mowy z Ust we Wrocławiu Grzegorz Spytkowski zajął 2 miejsce indywidualnie, a w 2005 roku w Ogólnopolskim Konkursie Odczytywania Mowy z Ust w Raciborzu Angelika Krawczyk uzyskała 1 miejsce, a Anna Janicka 3 miejsce. Zespołowo nasz Ośrodek zdobył 1 miejsce. W 2009 roku Anna Janicka zajęła 1 miejsce w Konkursie Odczytywania Mowy z Ust w Warszawie.

W olimpiadach języka migowego od lat byliśmy w ścisłej czołówce. W 1998 roku w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Języka Migowego w Poznaniu Adam Janiszewski zdobył 1 miejsce. W roku 1999 nasz Ośrodek był organizatorem Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Migowego. Nasi uczniowie zdobyli w niej

dwa pierwsze miejsce: 1 miejsce zajęła Jolanta Matusiak, 2 miejsce – Adam Janiszewski. W 2000 roku uczniowie Ośrodka wyjechali na Olimpiadę Języka Migowego do Wrocławia. Uczeń Tomasz Libuda zajął we Wrocławiu 2 lokatę indywidualnie, a w roku 2001 Dorota Wnuk zajęła 1 miejsce w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Języka Migowego w Raciborzu, zaś drużyna z naszego Ośrodka – 2 miejsce zespołowo. Rok później – w 2002 roku – w Olimpiadzie Języka Migowego w Bydgoszczy Tomek Libuda był pierwszy, zaś uczennica Jolanta Matusiak – trzecia.

Uczniowie niesłyszący brali również udział w Konkursach Udzielania Pierwszej Pomocy Przedmedycznej w Szczecinie. W roku 2009 nasi uczniowie zdobyli w klasyfikacji drużyn sanitarnych 2 miejsce i świetnie poradzi sobie z zadaniami konkursowymi w terenie.

Sukcesy odnosimy również w innych konkursach sprawnościowych. W 2006 roku Anna Janicka zajęła 1 miejsce w Ogólnopolskich Zawodach Strzeleckich w Wejherowie, zostawiając pozostałych rywali daleko z tyłu.

Elżbieta Melnarowicz

Jubileusz 10-lecia Stowarzyszenia „Uśmiech Dziecka”

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Słuchowo i Umysłowo „Uśmiech Dziecka” działa od 2005 r.

Status Organizacji Pożytku Publicznego uzyskaliśmy w 2008 r. W tym roku będziemy obchodzić swoje 10 – lecie. Jednym z priorytetowych celów naszej Organizacji jest wspieranie działalności szkół i placówek zajmujących się dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną słuchowo i umysłowo. Stowarzyszenie od dekady pomaga dzieciom i młodzieży przebywającej w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Lublińcu. W celu ich lepszego

rozwoju psychofizycznego organizujemy różnorodne programy profilaktyczne mające znaczny wpływ na ich poczucie bezpieczeństwa. Wspieramy rodziny dzieci niepełnosprawnych, organizując szkolenia dla rodziców pozwalające zrozumieć jak należy żyć, pracować oraz organizować wolny czas dzieciom niepełnosprawnym, aby ich rozwój miał w pełni harmonijny przebieg. Ważnym elementem w życiu każdego dziecka jest styczność od najmłodszych lat z kulturą i sztuką, dlatego dofinansowujemy liczne wycieczki dydaktyczno-krajoznawcze, organizujemy wyjazdy do kina, teatru oraz na wernisaże. Dzięki naszej działalności pozyskaliśmy

grant „Banku Dziecięcych Uśmiechów” z Fundacji Banku Zachodniego na zakup pomocy dydaktycznych do nowo utworzonego Wielospecjalistycznego Gabinetu Terapeutycznego (WGT), który powstał w Centrum Terapii SOSW w Lublińcu. Tutaj wykwalifikowani specjaliści – wolontariusze prowadzą zajęcia terapeutyczne, m. in. metodą Tomatisa, EEG Biofeedback, a także zajęcia z zakresu oligofrenopedagogiki, surdopedagogiki i tyflop pedagogiki co umożliwi stymulację audio-psycho-lingwistyczną dzieci i młodzieży. Ogromnie ważnym elementem naszej działalności jest aktywizowanie osób niepełnosprawnych. W tym celu Stowarzyszenie cyklicznie

organizuje Integracyjne Turnieje Tenisa Stołowego, a także włącza się w organizację Sportowego Dnia Dziecka. Prowadzimy aktywną działalność charytatywną poprzez doraźną pomoc rodzinom będącym w trudnych sytuacjach życiowych. Obecnie naszym ważnym przedsięwzięciem jest pomoc w organizacji turnusu rehabilitacyjnego w Jarosławcu, gdzie wychowankowie naszego Ośrodka będą mogli korzystać z zajęć o charakterze rehabilitacyjnym oraz wypoczywać w klimacie nadmorskim. Wielu z nich po raz pierwszy w swoim życiu będzie miało możliwość zobaczyć Morze Bałtyckie. Zarząd Stowarzyszenia serdecznie dziękuje wszystkim darczyńcom za wspieranie naszej organizacji oraz nieustanną pomoc w realizowaniu zadań statutowych. Przekazując 1% naszej organizacji – dajesz dobroć, którą możemy nieść razem najbardziej potrzebującym.

*Ewa Berbesz
Prezes Stowarzyszenia*

Szkoła przyjazna pacjentowi

Dzięki szkołom filialnym zorganizowanym w podmiotach leczniczych hospitalizowani pacjenci realizują obowiązki szkolne, mają szansę na bieżąco opanowywać materiał, zdobywać oceny i poczuć namiastkę szkolnej atmosfery.

W ramach działalności Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Lublińcu funkcjonują dwie tego typu placówki: na Oddziale Pediatrycznym Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej oraz Oddziale Psychiatrycznym dla Dzieci i Młodzieży Wojewódzkiego Szpitala Neuropsychiatrycznego w Lublińcu.

Chociaż zajęcia odbywają się w warunkach szpitalnych, to uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum kontynuują obowiązujące programy nauczania z przedmiotów realizowanych w szkołach macierzystych zgodnie z podstawą programową. Zajęcia dydaktyczne odbywają się codziennie, w wyznaczonych pomieszczeniach klasowych wyposażonych w stanowiska komputerowe. Osiąganiu zamierzonych celów sprzyja zindywidualizowany charakter

pracy, stosowanie różnych, często aktywizujących metod i form dostosowanych do możliwości dzieci z różnymi jednostkami chorobowymi. Praca nauczycieli pozostaje w zgodzie z przyjętym procesem leczenia.

Oprócz codziennych zajęć lekcyjnych, pacjenci uczestniczą również w zajęciach wychowawczych na świetlicy. Działania terapeutyczne odbywają się poprzez szereg działań wychowawczych i profilaktycznych. Wychowankowie mają możliwość rozwijania aktywności twórczej poprzez różnorodne formy, począwszy od zajęć ruchowych, arteterapii, muzykoterapii, po pedagogikę zabawy. Ciekawe prace plastyczne, które

powstają podczas zajęć świetlicowych zdobią świetlice szpitali oraz eksponowane są podczas kiermaszy i wystaw. W ramach ogólnopolskiej akcji „Zaczytani” zgromadzono bogaty księgozbiór, który służy pacjentom i pozwala na codzienne „spotkania z książką”. Terapeutyczna wartość literatury pozwala rozwijać wyobraźnię, intelekt, słownictwo oraz kształtować właściwe zachowania społecznie. Ciągła troska o poszerzenie i wzbogacanie bazy materialnej szkoły filialnej, sprzyja prowadzeniu zajęć w jak najbardziej interesujący dla uczniów sposób. Dzięki otrzymanej dotacji w ramach Rządowego programu „Radosna Szkoła dla szkół

filialnych” zaadaptowano salę na miejsce zabawy i nauki, które wyposażono w ciekawe pomoce dydaktyczne.

Uczniowie szkół przyszpitalnych uczestniczą w uroczystościach, akcjach i spotkaniach z ciekawymi ludźmi. Osiągają liczne sukcesy w różnorodnych konkursach plastycznych i literackich.

Ważną rolę w pracy szkoły filialnej odgrywają rodzice oraz personel szpitala, którzy są naszymi partnerami w edukacji i wychowaniu. Jesteśmy szkołą dla dzieci mogących, pomimo choroby, odnieść sukces, uwierzyć w siebie i pokonać własne słabości.

Monika Ledwoń

Świetlica w szkole przyszpitalnej

Miejsce zabaw – Radosna Szkoła dla szkół filialnych

Wycieczki

Praca pedagoga specjalnego to ciągłe poszukiwanie form i metod przekazywania wiedzy oraz kształtowania osobowości wychowanków.

Jedną z takich form są wycieczki, których organizowanie odgrywa ogromną rolę w rozwoju uczniów z różnymi niepełnosprawnościami. Oprócz wartości dydaktycznych i poznawczych dostarczają wartościowych przeżyć estetycznych, pomagają zdobywać nowe doświadczenia, poznawać nowe miejsca, pozwalają obcować z otaczającą przyrodą, wskazują atrakcyjne i aktywne sposoby spędzania wolnego czasu. Pedagogom umożliwiają wzbogacać słownictwo wychowanków, rozwijać ich zainteresowania, integrować zespół klasowy i poznawać dzieci w sytuacjach pozaszkolnych.

W 80-letniej historii naszego Ośrodka wycieczki zawsze były i są do tej pory cenną - często wykorzystywaną formą pracy.

Zapiski wyjazdów wraz

z pożółkłymi zdjęciami znajdujemy już w najstarszych kronikach. Nasi wychowankowie jeździli po całej Polsce (Mazury, Olsztyn, Kętrzyn, Giżycko, Warszawa, Poznań, „Szlak Orlich Gniazd”, Kotlina Kłodzka, Bielsko Biała, Cieszyn, Żywiec...). Dużą popularnością cieszyło się południe Polski (góry, Kraków, Zakopane, Wieliczka), oraz Pomorze (Trójmiasto, Malbork, Hel). Przełom lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych to cykl wyjazdów związanych z epoką socjalizmu - przede wszystkim do różnych zakładów produkcyjnych (Huta im. Bieruta w Częstochowie, Targi Poznańskie, Fabryka Papieru i Tektury w Krapkowicach, fabryka autobusów „Jelcz”...). Jest to też czas prężnie działającej turystyki harcerskiej - zloty,

biwaki i obozy (Kokotek, Kuźnica Brzeźnicka).

Lata osiemdziesiąte to lata przemian w kraju, które przyniosły nowe możliwości i większe perspektywy wyjazdów m.in. wyjazdy zagraniczne. To właśnie w połowie lat osiemdziesiątych nawiązała się współpraca naszego Ośrodka z Duńczykami - zaowocowało to wieloma wyjazdami naszych wychowanków na turnusy rehabilitacyjno-turystyczne.

Nie mniejszą popularnością cieszyły się tego rodzaju turnusy organizowane w Polsce (Tleń, Darłówko, Bieszczady).

Obecnie w naszym Ośrodku młodzież wyjeżdża na różnorodne wycieczki, których miejscowości trudno w tym miejscu wymienić ze względu na ogromną liczbę - tylko w ostatnich

dwóch latach uczniowie uczestniczyli w ponad osiemdziesięciu wyjazdach. Są to wyjazdy: dalsze i bliższe, kilkudniowe i jednodniowe, rekreacyjno-sportowe (turnieje i zawody), dydaktyczno-przedmiotowe, zawodowe (związane z nauką zawodu), historyczne, kulturalne (wyjazdy do kin, teatrów, na przeglądy artystyczne) krajoznawczo-turystyczne, imprezy wyjazdowe („zielone szkoły”), integracyjne, rajdy rowerowe i piesze, rejsy.

Z pewnością trzeba dodać, iż taka ilość wyjazdów jest możliwa dzięki sponsorom i stowarzyszeniom wspierającym nasze inicjatywy, a własny transport w znaczny sposób ułatwia komfortowe podróżowanie po całej Polsce.

B. Wilk, K. Suszka

Wycieczki krajoznawczo-turystyczne i przedmiotowe

Wycieczki krajoznawczo-turystyczne pomagają naszym uczniom lepiej funkcjonować w otaczającej rzeczywistości. Dzięki nim mogą sobie wzajemnie pomagać, kształtować normy współżycia społecznego, wyrabiać prawidłowe nawyki bezpiecznego zachowania i poruszania się w obcym środowisku.

W latach 50-tych i 80-tych XX w. najczęściej organizowano wycieczki do: Warszawy, Wałbrzycha, Krakowa, Kudowy-Zdrój, Trójmiasta, Bieszczad. Były to wyjazdy, w których uczestniczyła większość uczniów szkoły. Organizatorami wycieczek w tamtych czasach byli najczęściej nauczyciele: Paweł Cyroń, Jan Kukowska, Hubert Pyrasz, Józef Czura, Zygmunt Brzęczek. W 1996 r. zorganizowano pierwszą zagraniczną wycieczkę do Czechosłowacji.

W latach 80-tych XX w. największą atrakcją były wycieczki do Kotliny Jeleniogórskiej. Corocznie ich organizatorem był Eugeniusz Pucala.

Uczniowie mieszkali w Jagniątkowie i codziennie zwiedzali inne miejsca, np. Szklarską Porębę, wodospady, Zamek Piastowski w Bolkowiu, Karpacz (wjazd na Śnieżkę). Na tych wycieczkach uczniowie uczyli się samoobsługi, ponieważ wszystkie posiłki przygotowywali samodzielnie. Inną atrakcją tamtych czasów były wyjazdy w Pieniny, a zwłaszcza spływy Dunajcem. Organizatorem byli nauczyciele Mateusz Maroń i Alfons Kubica.

Wycieczki to nie tylko zwiedzanie, ale okazja do nawiązania bliższych kontaktów z rówieśnikami. Dyrektor Ośrodka Czesław Bińczyk na-

wiazałowocną współpracę z Danią. Od 1992 r.

nasi wychowankowie co roku wyjeżdżali na tygodniowe turnusy i mieli okazję zwiedzić wiele wspaniałych miejsc, m.in. Legoland.

W latach 1995-2001 nawiązaliśmy współpracę z Ośrodkiem w Raciborzu, w wyniku czego zorganizowano wycieczki po Europie Zachodniej m.in. do Chorwacji, Włoch, Hiszpanii. Uczniowie mieli okazję dodatkowo zwiedzić: Monte Carlo, Lazurowe Wybrzeże, Monako, Wenecję i Wiedeń.

Wycieczka szkolna - lata 80-te

Zamek Piastowski w Bolkowiu - 1989 r.

c.d. na str. 21

Integracja pod żaglami

Żeglarska przygoda wychowanków Ośrodka rozpoczęła się w 1998 roku od uczestnictwa naszej wychowanki w ogólnopolskim rejsie niesłyszących, zorganizowanym przez Instytut Głuchoniemych w Warszawie.

Razem z opiekunem, pełniącym równocześnie funkcję oficera wachtowego na pokładzie żaglowca „Pogoria”, odbyli podróż dookoła Europy odwiedzając wiele ciekawych miejsc. Niesłysząca załoga dopłynęła m.in. do Kadyksu, Porto, na Madagę, portów Hiszpanii i Wielkiej Brytanii. Zanim Pogoria wpłynęła do Gdyni cumowała w Kopenhadze i na Helu. Przedsięwzięcie okazało się sukcesem. Pokazało że osoby z dysfunkcją słuchu podołały wymogom długiego rejsu na żaglowcu obsługiwany przez nich samych, że stanowią pełnowartościową załogę. Uczniowie nawiązali kontakty ze wspólnotą niesłyszących w odwiedzanych krajach, poznali rówieśników z innych polskich szkół. Utwierdzili się w przekonaniu, że stać ich na wiele i w niczym nie ustępują osobom słyszącym. Zdobyte doświadczenie pozwoliło nauczycielom Ośrodka na samodzielne organizowanie morskich wypraw z wychowankami. Efektem było wiele rejsów po Morzu Bałtyckim,

Północnym, Oceanie Atlantyckim i Morzu Śródziemnym. W wyjazdach za każdym razem uczestniczyło kilku lub kilkunastu wychowanków pod opieką nauczycieli. Realia morskiej podróży wymagają wspólnego wysiłku całej załogi by osiągnąć wyznaczony cel. Młodzież, wraz ze słyszącymi kolegami, wykonuje wszelkie prace w rytmie wacht. Sterują statkiem, operują żaglami za pomocą lin, pomagają w kambuzie, porządkują miejsce w którym aktualnie żyją (nie wyłączając toalet), a gdy jest potrzeba pomagają bosmanowi w drobnych naprawach i myciu pokładu żaglowca. Wspólna praca i wypoczynek sprzyjają wielopłaszczyznowej integracji podczas morskiej podróży. Młodzi ludzie poznają miejsca i stykają się z zagadnieniami

znanymi z podręczników historii, geografii, biologii czy języka polskiego: np. zjawisko pływów, meteorologia, fauna morska, cieśniny i kanały morskie. Zwiedzali m.in. Korsykę, Elbę, Helgoland, Bremerhaven, Cherbourg, Cannes, Genuę, Monaco, Niceę, Pizę, Rzym, Szczecin, Gdynię – poznając historię i dzień dzisiejszy tych i innych miejsc, do których dotarliśmy w naszych podróżach. Organizowaliśmy „Lubliniecki rejs integracyjny” (2002, 2009, 2010) – wyjazdy, w których uczestniczyli, poza wychowankami Ośrodka, uczniowie szkół ponadgimnazjalnych powiatu oraz studenci uczelni wyższych. By te przedsięwzięcia doszły do skutku, konieczna była współpraca rodziców uczestników, Rady Pedagogicznej Ośrodka, stowarzyszenia w nim działającego, dyrekcji poszczególnych szkół powiatu, przychylność władz Starostwa

oraz pomoc sponsorów-lublinieckich przedsiębiorców. Idee integracji realizowały się nie tylko na deskach pokładu żaglowca ale już na poziomie organizacyjnym. A uczniowie mobilizowali się do intensywniejszej nauki i lepszego sprawowania się by móc popłynąć w rejs. Nie tylko morskie wyprawy spełniają funkcję wychowawczą i rekreacyjną. Z oczywistych powodów dużo dostępniejsze jest żeglarstwo śródlądowe. Z tej przyczyny kilkunastu uczniów placówki uczestniczyło w jednodniowych rejsach żagłówką po jeziorze Pławniowickim. Były to ciekawe wycieczki pełne pozytywnych emocji i wrażeń. Sądząc z zainteresowania uczniów tą formą rekreacji, można przypuszczać, że w niedalekiej przyszłości następni postawią stopę na chybottliwym pokładzie łodzi żaglowej.

Ryszard Niwergol

Organizatorem tych wyjazdów była nauczycielka Elżbieta Machoń.

Zimą dla uczniów zorganizowano wycieczki w Pieniny, gdzie oprócz zwiedzania mogli doskonalić jazdę na nartach.

Instruktorą dla początkujących narciarzy była organizatorka tych wycieczek nauczycielka Lidia Szaforz.

Obecnie najwięcej wycieczek dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych organizowanych

jest do Warszawy – zwiedzanie Sejmu, Muzeum Powstania Warszawskiego, Stadionu Narodowego i Muzeum Kopernika oraz Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu. W trakcie wycieczek

do Oświęcimia dodatkową atrakcją jest zwiedzenie Domu Rodzinnego Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach oraz Parku Dinozaurów i Rozrywki Dinolandia w Inwałdzie.

Ewa Dąbek

Wadowice-2013 r.

Dania – 2012 r.

Pieniny – wyjazd na narty

Podróże naszych marzeń Wycieczki szkoły podstawowej i gimnazjum

Podróże, wycieczki, zdobywanie wiedzy „trochę inaczej” – rok szkolny to dla uczniów nie tylko obowiązki, nauka, sprawdziany i odrabianie lekcji, to także czas, kiedy mają okazję coś zwiedzić i czegoś nowego się nauczyć.

Każda wycieczka szkolna jest także okazją do odpoczynku, nawiązania bliższych relacji z kolegami, ale i często także bywa spełnianiem dziecięcych, dotychczas niedoścignionych marzeń.

Wycieczki szkolne należą do najbardziej wszechstronnych form organizacyjnych procesu dydaktyczno-wychowawczego. Ich realizacja umożliwia lepsze poznanie przez uczniów rzeczy i zjawisk, wpływa na rozwój zdolności postrzegania oraz kształtowanie wyobrażeń i myślenia. Skłania również do zadawania pytań, formułowania uogólnień, wnioskowania oraz utrwalania zdobytej już wiedzy i umiejętności. Przygotowują do działania w grupie, kształtują uczucia patriotyczne, zmysł estetyczny i wrażliwość ekologiczną.

Uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum mają

możliwość rokrocznie uczestniczyć w różnego rodzaju wycieczkach szkolnych, które mają charakter dydaktyczny, krajoznawczy, turystyczny oraz kulturalny. W roku szkolnym 2012/2013 udało nam się zwiedzić kilka ciekawych miejsc, takich jak np. Dinopark w Rybniku oraz miasto Wisła, gdzie spędziliśmy aż 3 dni. Byliśmy również w teatrze A. Mickiewicza w Częstochowie, w Aqua Parku w Tarnowskich Górach, na spływie kajakowym w Zawadzkiem, wycieczce rowerowej w Koszęcinie oraz na różnego rodzaju wycieczkach tematycznych związanych z poszerzeniem wiedzy na tematy przyrodnicze, zdrowotne i ekologiczne. W roku szkolnym 2013/2014 zwiedziliśmy jeszcze więcej, a mianowicie zawitaliśmy w mieście Bielsko-Biała, byliśmy w Krakowie, Wiśle, Licheniu oraz podziwialiśmy

zwierzęta w opolskim ZOO. Udało nam się także być na wycieczce przyrodniczej w Kochanicach, Zawadzkiem i na Brzozie. Kilkakrotnie wyjeżdżaliśmy także na wycieczki związane z występami Ośrodkowych zespołów muzycznych i teatralnych. Byliśmy m.in. w Radomsku, Poznaniu, Częstochowie i wielu innych miejscach. Były też takie wycieczki, które miały nie tylko charakter dydaktyczny, ale także i gratyfikacyjny. Działo się tak ze względu na otrzymywane przez uczniów wyróżnienia i nagrody w różnorodnych konkursach plastycznych oraz przedmiotowych. Z roku na rok nasze skrzydła się rozwijają i razem z naszymi nauczycielami i wychowawcami zwiedzamy jeszcze dalsze zakątki naszego państwa. W obecnym roku szkolnym byliśmy już na wyjeździe rekreacyjno-turystycznym

w Górach Żłoty, gdzie zdobyliśmy szczyt Biskupia Kopa. Zawitaliśmy w Sztolni Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach oraz na Wawelu w Krakowie. Byliśmy także na spektaklach w Teatrze A. Mickiewicza w Częstochowie. Zwiedziliśmy Muzeum Chleba, Muzeum Arkadego Fiedlera oraz Sejm w Warszawie. Kilkakrotnie też wyjeżdżaliśmy z naszymi zespołami muzycznymi.

Jak mogliśmy się już przekonać wachlarz wycieczek organizowanych wśród uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum jest ogromny. Każdy taki wyjazd pozwala uczniom nie tylko spełniać swoje marzenia, ale także daje możliwość wielozmysłowego obcowania z przyrodą, wiedzą, kulturą i ważnymi wartościami, które są wokół nas na co dzień.

Justyna Andreasik

Licheń – rok szkolny 2013/2014

Palmiarnia w Poznaniu – rok szkolny 2012/2013

Wycieczki zawodoznawcze

Formą wspomagającą nauczanie zawodu są wycieczki zawodoznawcze, które mają na celu dostarczyć młodzieży niezbędnych informacji o zawodach i o warunkach w jakich odbywa się praca.

Pierwsza wzmianka o wyjeździe na wycieczkę do Warszawy zapisana jest w protokole z dnia 4.12. 1950 r. (Konferencja robocza w Szkole Zawodowej przy Państwowym Zakładzie dla Dzieci Głuchych w Lublińcu).

Już w latach 60- tych XX w. zainicjowane zostały wyjazdy na Targi Poznańskie oraz cykl

wyjazdów do różnych zakładów produkcyjnych.

Rok szkolny 1960/61

- Zakłady Lniarskie, Lubliniec
- Zakłady Garbarskie
- Huta im. B. Bieruta, Częstochowa
- Huta Szkła

Rok szkolny 1962/63

- Spółdzielnia produkcyjna, Brzeziny
- Tartak
- Fabryka Papieru i Tektury, Krapkowice (grupy poligraficzne)
- Zakłady Naprawy Taboru Kolejowego, Wrocław (grupy

ślusarskie)

- Zakład produkcyjny w Dobrodzieniu, (grupy stolarskie)

Rok szkolny 1964/65

- Kopalnia „Szombierki”
- Spółdzielnia RSW „Prasa”, Katowice (grupy poligraficzne)
- Wytwórnia Galanterii Tworzyw Sztucznych „Opolanka” (grupy introligatorskie)
- Fabryka Mebli w Dobrodzieniu (grupy stolarskie)
- Zwiedzania zakładów pracy we Wrocławiu i Wałbrzychu
- Wydawnictwo Materiałów Zecerskich „Dom Słowa Polskiego” w Warszawie (grupy poligraficzne)

Rok szkolny 1968/69

- Wycieczka naukowa dla grup poligraficznych do Katowic
- RSW Prasa „Trybuna Robotnicza”
- Fabryka Kotłów w Raciborzu
- KZCP Kalety
- Fabryka autobusów „Jelcz” we Wrocławiu

W latach 70- tych i 80-tych XX w. młodzież uczestniczyła w cyklu wyjazdów i zwiedzaniu zakładów produkcyjnych, m.in. kopalnia w Katowicach, Fabryka Papieru, Huta Zawadzkie, Lugamet w Lublińcu, drukarnia w Lublińcu, zwiedzanie produkcji samochodów ciężarowych oraz zakładu produkcji

c.d. na str. 23

Sala Doświadczania Świata

Sala Doświadczania Świata istnieje w Ośrodku już od dziewięciu lat, a jej uroczyste otwarcie nastąpiło 13.10.2006 r. Ta magiczna sala powstała dzięki funduszom pozyskanym z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz akcji Telewizji Polskiej – „Reklama Dzieciom”.

Sala Doświadczania Świata w naszym Ośrodku to specjalnie wyodrębnione pomieszczenie, bogato wyposażone w różnorodne urządzenia stymulujące rozwój zmysłów. Nasi wychowankowie mają możliwość korzystania z tej polisensorycznej sali, a tym samym mogą doświadczać świata w niecodziennej, bajkowej scenerii, co daje im mnóstwo emocjonalnych i estetycznych doznań na miarę ich indywidualnych możliwości.

Metoda korzystania z Sali Doświadczania Świata oparta jest na holenderskiej metodzie stymulacji zmysłowej – Snoezelen. Słowo Snoezelen oznacza dwa pojęcia – węszyć i obwąchiwać oraz drzemać, być w półśnie, gapić się. Podczas spotkań w sali terapeutycznej panuje specyficzna atmosfera relaksu i odprężenia, wytworzona za pomocą odpowiedniej muzyki, dźwięków, gry światła oraz innych bodźców, gdzie dziecko może odprężyć się i wielozmysłowo poznawać otoczenie.

Terapia w Sali Doświadczania Świata dobierana jest indywidualnie do potrzeb dziecka.

W takiej Sali dziecko ma wolność wyboru bodźców, których w danym momencie najbardziej potrzebuje, natomiast głównym celem terapii jest budowanie poczucia radości, bezpieczeństwa, a co za tym idzie wzajemnego zaufania i komunikacji.

W Sali poznawanie odbywa się poprzez zmysły, dzięki czemu dostarczane do układu nerwowego informacje wpływają bardzo pozytywnie na pamięć, koncentrację, naukę, a przede wszystkim na chęć podejmowania aktywności.

Zajęcia w Sali Doświadczania Świata skierowane są do osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami i deficytami:

- zaburzeniami zmysłu słuchu, wzroku, dotyku, węchu, smaku, równowagi
- upośledzeniem umysłowym
- mózgowym porażeniem dziecięcym
- autyzmem
- zespołem Downa
- chorobą psychiczną
- zaburzeniami mowy na tle nerwicowym.

Dzięki takiej wielozmysłowej terapii osoby z niej korzystające

na nowo postrzegają świat, bardziej spontanicznie i osobiście, ponieważ sala ta - to świat przeżyć, w którym dziecko czuje się dobrze, ma swobodę i możliwość wyboru bodźców oraz czasu koncentrowania się na nich, a tym samym umożliwia tworzenie globalnego, wielozmysłowego obrazu świata.

Sala Doświadczania Świata umożliwia niepełnosprawnym dzieciom rozwój poprzez zabawę, aktywizuje i rozbudza chęć podejmowania działania, a jednocześnie powoduje wyciszenie emocjonalne, łagodzenie stresów oraz relaks.

Szczególnie osoby niesłyszące, ze względu na ograniczoną możliwość pełnego komunikowania swoich potrzeb i myśli są znacznie częściej narażone na frustrację, lęk i stany nerwicowe. Dlatego też, tak ważna staje się dla nich terapia wyciszająca, nauka relaksu i wewnętrznego uspokojenia.

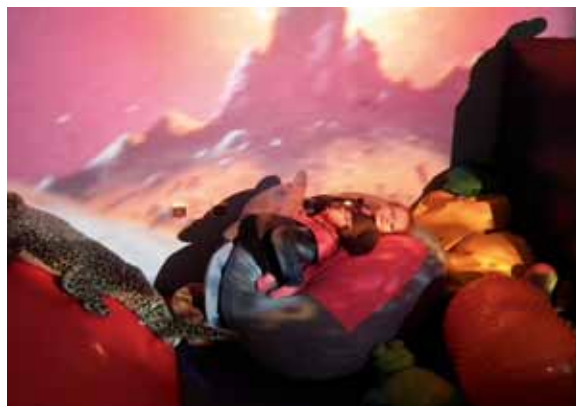
Metoda Snoezelen znajduje również zastosowanie w terapii psychologicznej, pozwala na uspokojenie, wyciszenie,

Zestaw świetlno-dźwiękowy w SDS relaksację oraz otwieranie się na świat zewnętrzny. Każda grupa odbiorców wymaga właściwych sobie punktów odniesienia, czyli dostosowania wyposażenia oraz proponowanych zajęć odpowiednio do potrzeb uczestników terapii.

Sala Doświadczania Świata – Snoezelen, nieco inny świat, skierowana jest do dzieci już od pierwszych miesięcy życia, a jej zastosowanie zmienia się wraz z wiekiem dziecka. Terapia prowadzona w Sali znacząco wpływa na rozwój psychofizyczny dziecka, poprawia jego komunikację z otoczeniem, a przede wszystkim jest przyjemną formą relaksu i odprężenia.

Anna Bogus

Relaks w SDS

Terapia psychologiczna w SDS

foto.: A. Bogus

autobusów, zakłady włókiennicze w Bielsku- Białej.

Lata się zmieniają a priorytety pozostają. Wycieczki jak kiedyś tak i dziś są ważnym elementem kształcenia zawodowego kolejnych pokoleń Ośrodka.

Młodzież ucząca się w zawodzie krawiec zwiedzała zakłady odzieżowe „Tarmillo” w Tarnowskich Górach, Bytomskie Zakłady Odzieżowe, „Gracja” Lubliniec, Lentex. Brała udział w Międzynarodowych Targach Krawieckich w Poznaniu oraz licznych wyjazdach do Edukacyjnego Centrum Ubioru i Rzemiosła w Tarnowskich Górach

uczestnicząc w pokazach mody.

Uczniowie kształcący się w zawodach drukarz i poligraf uczestniczyli w Targach Poligraficznych w Poznaniu, jak również zwiedzali park maszynowy drukarni na terenie Lublińca i Dobrodzienia.

Klasy uczące się zawodu kucharz oraz technik żywienia i usług gastronomicznych to szereg nowych możliwości wyjazdów zawodoznawczych, m.in.: Międzynarodowe Targi Wyrobów Spożywczych i Gastronomii w Poznaniu, zwiedzanie zaplecza kuchennego kawiarni i szpitali na terenie

Lublińca i okolic (McDonalds, Dobrodzień, Chudów, Posmyk, Bytom, Tarnowskie Góry).

Wyjazdy te zaowocowały we współpracy z Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym w Bytomiu. Młodzież zwiedzała zaplecze kuchni, uczestniczyła cyklicznie w prelekcjach z dietetykiem omawiając zagadnienia

„Planowanie żywienia różnych grup ludności”, natomiast personel biały szpitala (lekarze, pielęgniarki, ratownicy medyczni) uczestniczyli w zajęciach praktycznych nauki języka migowego prowadzonych przez nauczycieli naszego Ośrodka.

Agnieszka Gorąca

Ziemia
LUBLINIECKA
GAZETA POWIATOWA
Redaktor naczelny: Bogusław Hrycyk
Wydawca: Powiat Lubliniecki
Adres redakcji: Starostwo Powiatowe w Lublińcu, ul. Paderewskiego 7
tel. 34 35 10 500, wew. 601
e-mail: gazeta@lubliniec.starostwo.gov.pl

Nakład: 10 000 egz.
Skład i druk: Drukarnia Sil-Veg-Druk ul. Nieogolewskich 12, 42-700 Lubliniec tel. 34 356 29 61, www.svd.pl
Materiały do gazety i ogłoszenia reklamowe przyjmowane są w siedzibie Starostwa Powiatowego w Lublińcu, pokój 21. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych. Zastrzega sobie także prawo ich skracania. Nie przyjmowane są artykuły nieopisane. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.

SZKOŁA PODSTAWOWA

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 2 dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących, upośledzonych umysłowo oraz ze sprzężeniami.
- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 2 Szkoła Filialna dla uczniów przewlekle chorych i chorych psychicznie.

GIMNAZJUM

- Gimnazjum Specjalne Nr 5 dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących, upośledzonych umysłowo oraz ze sprzężeniami.
- Gimnazjum Specjalne Nr 3 dla uczniów z zaburzeniami psychicznymi.

ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 1

dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących, upośledzonych umysłowo oraz ze sprzężeniami

(o 3-letnim cyklu nauczania) kształci w zawodach:

- Krawiec
- Kucharz
- Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej*
- Ogrodnik

ODDZIAŁY WIELOZAWODOWE*

* orzeczenie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim

* z praktyką zawodową na zewnątrz

TECHNIKUM NR 4 dla niesłyszących i słabosłyszących

(o 4-letnim cyklu nauczania na podbudowie gimnazjum) kształci w zawodach:

- Technik technologii odzieży
- Technik procesów drukowania
- Technik informatyk
- Technik żywienia i usług gastronomicznych

II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH

(o 3-letnim cyklu nauczania na podbudowie 8-klasowej szkoły podstawowej lub gimnazjum)

- profil ogólny: z rozszerzoną historią i językiem angielskim
- profil ogólny: z rozszerzoną matematyką i biologią

POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA

dla niesłyszących i słabosłyszących

(o rocznym lub 2-letnim cyklu nauczania na podbudowie szkoły średniej) kształci w zawodach:

- Florysta
- Technik informatyk

SZKOŁA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY

(dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnością sprzężoną)

Zajęcia dydaktyczne odbywają się w

NOWOCZESNYCH PRACOWNIACH:

- językowych,
- komputerowych,
- gastronomicznych,
- krawieckich,
- ogólnokształcących.

SOSW
LUBLINIEC

ZAPRASZAMY

KONTAKT:

OŚRODEK SZKOLNO-
WYCHOWAWCZY

ul. Pawła Stalmacha 90
42-700 Lubliniec

tel. 34 356 32 41 fax 34 356 33 66

- wew. 101 Dyrektor Ośrodka
- wew. 103 Sekretariat Ośrodka
- wew. 104 Wicedyrektor Ośrodka ds. szkolnictwa podstawowego
- wew. 105 Wicedyrektor Ośrodka ds. szkolnictwa gimnazjalnego
- wew. 113 Wicedyrektor Ośrodka ds. opiekuńczo-wychowawczych
- wew. 127 Sekretariat Szkół Ponadgimnazjalnych
- wew. 128 Wicedyrektor Ośrodka ds. szkolnictwa ponadgimnazjalnego
- wew. 129 Kierownik szkolenia praktycznego
- e-mail: soswlubliniec@gmail.com

NASZ ADRES INTERNETOWY:

<https://facebook.com.soswlubliniec>

<http://lubliniec.idn.org.pl>

<http://zawodowa.soswlubliniec.pl>